

ĮMONIŲ TURTO DRAUDIMO TAISYKLĖS NR. 059

Patvirtinta UAB „PZU Lietuva“ 2011 m. rugpjūčio 11 d. valdybos nutarimu Nr. 8. Įsigaliojo nuo 2011 m. rugsėjo 1 d.

I DALIS. BENDROSIOS SĄLYGOS	3
1. SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI	3
2. IKISUTARTINĖS DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ TEISĖS, PAREIGOS IR DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMO TVARKA	3
3. DRAUDIMO APSAUGOS PRADŽIA. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS. DRAUDIMO SUTARTIES PAKEITIMO IR NUTRAUKIMO SĄLYGOS	4
4. DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS	5
5. DRAUDĖJO IR DRAUDIKO TEISĖS IR PAREIGOS SUTARTIES GALIOJIMO METU	5
6. PAREIGA SAUGOTI INFORMACIJĄ	6
7. TEISIŲ IR PAREIGŲ PERLEIDIMAS PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ	6
8. GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMO TVARKA	6
9. DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ	6
10. INFORMACIJOS KITAI SUTARTIES ŠALIAI TEIKIMO TVARKA	6
II DALIS. ĮMONIŲ TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS	6
1. PAPILDOMOS SĄVOKOS	6
2. DRAUDIMO OBJEKTAS	6
3. DRAUDIMO VIETA	7
4. DRAUDIMO VERTĖ	7
5. DRAUDIMO SUMA. NEVISIŠKAS DRAUDIMAS. DRAUDIMAS PADIDINTA VERTE. DVIKUBAS DRAUDIMAS. IŠSKAITA	8
6. DRAUDŽIAMIEJI IR NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI	8
7. IKISUTARTINĖS ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS. DRAUDIMO ĮMOKOS NUSTATYMAS	11
8. DRAUDĖJO IR DRAUDIKO TEISĖS IR PAREIGOS SUTARTIES GALIOJIMO METU	11
9. DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR KITI ATVEJAI, DĖL KURIŲ IŠ ESMĖS KEIČIASI SUTARTYJE NUMATYTOS APLINKYBĖS	12
10. NUOSTOLIO DYDŽIO APSKAIČIAVIMAS	13
11. EKSPERTŲ DALYVAVIMAS	13
12. DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS. DRAUDIMO IŠMOKOS NEMOKĖJIMO IR MAŽINIMO ATVEJAI	13
13. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS	14

III DALIS. PAPILDOMOS TURTO

DRAUDIMO SĄLYGOS

Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 001	14
Turto visų rizikų draudimas	14
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 002	14
Elektroninės įrangos gedimų draudimas	15
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 003	15
Nešiojamų kompiuterių ir kitos smulkios nešiojamos įrangos draudimas Lietuvos Respublikos teritorijoje	15
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 004	15
Nešiojamų kompiuterių ir kitos smulkios nešiojamos įrangos draudimas Europos teritorijoje	16
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 005	16
Būsimos investicijos	16
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 006	16
Stacionarių reklamos stendų draudimas	16
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 007	17
Grynųjų pinigų draudimas	17
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 008	17
Gyvenamųjų namų bendrųjų patalpų draudimas	17
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 009	17
Ilgalaikių draudimo sutarčių sąlyga	17
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 010	18
Įrengimų vidinių gedimų sąlyga	18
Draudimo apsaugos sąlyga Nr. 011	19
Darbuotojų turtas	19

I DALIS. BENDROSIOS SĄLYGOS

1. SĄVOKOS IR APIBRĖŽIMAI	
1.1. Draudėjas – asmuo, kuris kreipėsi į draudiką dėl draudimo sutarties sudarymo ar kuriam draudikas pasiūlė sudaryti draudimo sutartį, arba kuris sudarė draudimo sutartį su draudiku.	
1.2. Draudikas – UAB DK „PZU Lietuva“.	
1.3. Draudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje nurodytas atsitikimas, kuriam įvykus draudikas privalo mokėti draudimo išmoką.	
1.4. Draudimo apsauga – draudiko įsipareigojimas įvykus draudžiamajam įvykiui mokėti draudimo išmoką.	
1.5. Draudimo įmoka – draudimo sutartyje nurodyta pinigų suma, kurią draudėjas draudimo sutarties sąlygomis moka draudikui už draudimo apsaugą.	
1.6. Draudimo interesas – nuostolis, kurį gali patirti draudėjas, apdraustasis arba naudos gavėjas įvykus draudžiamajam įvykiui.	
1.7. Draudimo išmoka – pinigų suma, kurią, įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas privalo išmokėti draudėjui ar kitam asmeniui, turinčiam teisę į draudimo išmoką, arba kita draudimo sutartyje nustatyta išmokos mokėjimo forma.	
1.8. Draudimo laikotarpis – laiko tarpas nuo draudimo apsaugos pradžios iki pabaigos, kuris nebūtinai sutampa su draudimo sutarties terminu. Jei kitaip nenustatyta draudimo sutarties sąlygose, suprantama, kad draudimo apsauga galioja tik draudimo laikotarpiu.	
1.9. Draudimo sutarties terminas – draudimo liudijime nustatytas draudimo sutarties galiojimo laikotarpis, šalims tinkamai ir laiku vykdant sutartinius įsipareigojimus.	
1.10. Fiksuoto termino draudimo sutartis – draudimo sutartis, kuri galioja tik draudimo sutartyje nustatytu terminu. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.	
1.11. Tęstinė draudimo sutartis – draudimo sutartis, kuri, draudėjui ir draudikui sutarus, galioja draudimo sutartyje nustatytais terminais ir yra automatiškai pratęsiama sekančiam terminui, bet ne ilgesniam kaip vieneri metai, jei nei viena iš draudimo sutarties šalių ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki draudimo termino pabaigos neinformuoja kitos šalies apie draudimo sutarties nepratęsimą. Draudimo sutartis laikoma tęstine, jei tai yra nurodyta draudimo liudijime.	
1.12. Draudimo liudijimas (polisas) – draudimo išduodamas dokumentas, patvirtinantis draudimo sutarties sudarymą.	
1.13. Draudimo rizika – draudimo objektui gresiantis tikėtinas pavojus.	
1.14. Draudimo suma – draudimo sutartyje nurodyta arba draudimo sutartyje nustatyta tvarka apskaičiuojama pinigų suma, kurios negali viršyti draudimo išmoka, išskyrus draudimo sutartyje nustatytus atvejus.	
1.15. Draudimo sutartis – draudimo rūšies taisyklių pagrindu sudaroma rašytinė sutartis tarp draudiko ir draudėjo. Draudėjas draudimo sutartimi įsipareigoja mokėti sutartyje numatytą draudimo įmoką. Draudikas draudimo sutartimi įsipareigoja sumokėti draudimo išmoką, jeigu įvyksta draudžiamasis įvykis. Draudimo sutartį sudaro: - draudimo liudijimas (polisas) ir jo priedai; - draudimo taisyklės ir (arba) kitos draudimo sutarties sąlygos, dėl kurių draudėjas ir draudikas susitaria raštu (individualios draudimo sutarties sąlygos); - prašymas sudaryti draudimo sutartį, jei toks buvo teiktas.	
1.16. Draudimo taisyklės – draudiko parengtos standartinės draudimo sutarties sąlygos, kurias sudaro: - Bendrosios sąlygos; - Draudimo rūšies sąlygos;	

- Draudimo rūšies papildomos sąlygos. Draudimo sutarčiai taikomos tik tos papildomos draudimo rūšies sąlygos, kurios nurodomos draudimo liudijime. Esant prieštaravimui tarp bendrųjų sąlygų ir draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamas draudimo rūšies sąlygomis. Esant prieštaravimui tarp draudimo rūšies papildomų sąlygų ir bendrųjų ar draudimo rūšies sąlygų, vadovaujamas draudimo rūšies papildomomis sąlygomis.

1.17. Draudimo vertė – draudžiamo turto ar turtinės rizikos vertė.	
1.18. Išskaita – išreikštas fiksuota pinigų suma ar procentais, ar kitaip draudimo sutartyje nustatytas dydis, kuria draudžiamojo įvykio atveju mažinama mokėtina draudimo išmoka (šiuo dydžiu draudėjas pats dalyvauja nuostolių atlyginime).	
1.19. Besąlyginė išskaita – suma, kuria kiekvieno draudžiamojo įvykio atveju draudikas mažina mokėtiną draudimo išmoką. Jeigu draudimo sutartyje nėra nurodyta kitaip, laikoma, kad išskaita yra besąlyginė.	
1.20. Sąlyginė išskaita – nuostolio dalis, išreikšta pinigais, kurią draudėjas padengia pilnai, jei patirtas nuostolis neviršija išskaitos dydžio. Jei nuostolis viršija sąlyginės išskaitos dydį, draudimo išmoka bus mokama neišskaičiuojant išskaitos.	
1.21. Naudos gavėjas – draudimo sutartyje nurodytas asmuo arba draudėjas, o draudimo sutartyje nurodytais atvejais ir apdraustasis, paskirtas asmuo arba kitas asmuo, turintis teisę gauti draudimo išmoką.	
1.22. Neatšaukiamas naudos gavėjas – naudos gavėjas, kuris negali būti vienašališkai, be paties naudos gavėjo sutikimo, draudėjo (ar draudimo sutartyje numatytais atvejais – apdraustojo) atšauktas ar pakeistas.	
1.23. Nedraudžiamasis įvykis – draudimo sutartyje ir / ar įstatymuose nurodytas įvykis, kuriam įvykus draudikas nemoka draudimo išmokos.	

2. IKISUTARTINĖS DRAUDIMO SUTARTIES ŠALIŲ TEISĖS, PAREIGOS IR DRAUDIMO SUTARTIES SUDARYMO TVARKA

2.1. Prieš sudarydamas draudimo sutartį, draudėjas privalo:	
2.1.1. jei draudikas ar jo atstovas to pareikalauja, pateikti raštu prašymą sudaryti draudimo sutartį ir / ar kitus dokumentus, suteikti draudikui visą žinomą informaciją apie aplinkybes, galinčias turėti esminės įtakos draudimo rizikos bei galimų nuostolių dydžio įvertinimui. Esminės aplinkybės, apie kurias draudėjas privalo informuoti draudiką ar jo atstovą, yra: a) informacija nurodoma prašyme sudaryti draudimo sutartį (jei toks pildomas); b) informacija, kurios draudikas pareikalavo raštu; c) informacija apie kitas draudimo sutartis, pagal kurias objektas bus apdraustas nuo tų pačių rizikų kartu su sutartimi, kurią ketinama sudaryti;	
2.1.2. draudimo rūšies sąlygose gali būti nustatomos kitos aplinkybės, papildomos prie anksčiau minėtų, galinčios turėti esminės įtakos rizikos įvertinimui.	
2.2. Draudėjas ir / ar apdraustasis yra atsakingi už draudikui ar jo atstovui pateikiamos informacijos išsamumą ir tikslumą.	
2.3. Draudimo sutarties galiojimo metu draudėjas ir apdraustasis privalo nedelsiant ištaisyti ir raštu pateikti draudikui bet kokią sudarant draudimo sutartį pateiktą klaidingą ar neišsamią informaciją.	
2.4. Jeigu po draudimo sutarties sudarymo nustatoma, kad draudėjas ir / ar apdraustasis suteikė draudikui ar jo atstovui žinomai melagingą informaciją apie esmines aplinkybes, tai draudikas turi teisę reikalauti pripažinti draudimo sutartį negaliojančia, išskyrus atvejus, kai aplinkybės, kurios buvo nuslėptos, išnyko iki draudžiamojo įvykio ar neturėjo įtakos draudžiamajam įvykiui.	

- 2.5. Jeigu draudėjas ar apdraustasis dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie esmines aplinkybes, tai draudikas privalo ne vėliau kaip per du mėnesius nuo šių aplinkybių sužinojimo pasiūlyti draudėjui pakeisti draudimo sutartį. Jei draudėjas atsisako tai padaryti arba neatsako į draudiko pasiūlymą per vieną mėnesį, tai draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį.
- 2.6. Jeigu draudėjas dėl neatsargumo nepateikė informacijos apie minėtas esmines aplinkybes, tai įvykus draudžiamajam įvykiui draudikas privalo išmokėti draudimo išmokos, kuri būtų išmokama draudėjui įvykdžius savo pareigą, dalį, proporcingą sutartos draudimo įmokos ir draudimo įmokos, kuri būtų nustatyta, žinant nepateiktą informaciją, santykiui.
- 2.7. Jeigu draudikas, žinodamas aplinkybes, apie kurias draudėjas neinformavo dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties, tai jis per du mėnesius nuo sužinojimo, kad draudėjas nepateikė nustatytos informacijos dėl neatsargumo, turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį. Įvykus draudžiamajam įvykiui, draudikas turi teisę atsisakyti išmokėti draudimo išmoką tik įrodęs, kad nė vienas draudikas, žinodamas aplinkybes, kurių draudėjas nenurodė dėl neatsargumo, nebūtų sudaręs draudimo sutarties.
- 2.8. Draudiko teisė įvertinti draudimo riziką ir atsisakyti sudaryti draudimo sutartį.
- 2.8.1. Prieš sudarant draudimo sutartį draudikas turi teisę, bet ne privalo, apžiūrėti / įvertinti draudžiamą riziką, o jeigu reikia, savo lėšomis paskirti ekspertus draudimo rizikos įvertinimui. Draudiko atlikti vertinimai, bet kokia jų rašytinė ataskaita, raštu ar žodžiu išreikšta nuomonė laikoma tik draudimo rizikos vertinimu ir negali būti draudėjo naudojama kaip įrodymas, kad draudimo objektas yra saugus, nekelia pavojaus aplinkai, atitinka įstatymus ir kitus teisės norminius aktus, inžinerinius, pramoninius standartus ir / ar kitus reikalavimus;
- 2.8.2. draudikas turi teisę atsisakyti sudaryti draudimo sutartį, nenurodydamas priežasties.
- 2.9. Draudimo sutartis gali būti sudaroma pagal draudimo rūšies taisykles, kurios laikomos standartinėmis draudimo sąlygomis, arba pagal iš anksto sutartas rašytines individualias draudimo sutarties sąlygas.
- 2.10. Draudikas privalo sudaryti sąlygas viešai susipažinti su draudimo taisyklėmis ir prieš sudarant draudimo sutartį įteikti jų kopiją draudėjui.
- 2.11. Draudimo rūšies taisyklėse, gali būti nustatomos ir kitos ar papildomos ikisutartinės draudimo sutarties šalių teisės, pareigos, sutarties sudarymo tvarka.
3. **DRAUDIMO APSAUGOS PRADŽIA. DRAUDIMO SUTARTIES GALIOJIMAS. DRAUDIMO SUTARTIES PAKEITIMO IR NUTRAUKIMO SĄLYGOS**
- 3.1. Draudimo sutarties įsigaliojimas.
- 3.2. Draudimo sutartis sudaroma šalių sutartam ir draudimo liudijime nurodytam terminui. Draudimo sutartis įsigalioja nuo draudimo liudijime nurodytos dienos 00:00 val. (Lietuvos laiku), jei liudijime nėra nurodytas kitas laikas, bet ne anksčiau nei sumokama sutarta visa draudimo įmoka ar jos pirma dalis, jeigu draudimo sutartyje nenumatyta draudimo įmokos ar jos pirmos dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpis:
- a) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) sumokama iki draudimo sutarties galiojimo pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, tai draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga taikoma nuo draudimo sutartyje nurodytos draudimo sutarties galiojimo pradžios;
- b) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, ir po to pra-

- delsiama sumokėti mažiau nei 30 kalendorinių dienų, tai draudimo sutartis įsigalioja ir draudimo apsauga taikoma nuo sekančios po įmokos sumokėjimo dienos 00:00 val. Draudimo sutarties terminas šiuo atveju neprasitęsia;
- c) jei draudimo įmoka (mokant dalimis – jos pirmoji dalis) nesumokama iki draudimo sutarties galiojimo laikotarpio pradžios, nurodytos draudimo sutartyje, ir po to pradelsiama sumokėti 30 kalendorinių dienų ir daugiau, tai draudimo sutartis neįsigalioja, draudimo apsauga netaikoma, o pradelsta sumokėta draudimo įmoka gražinama draudėjui;
- d) sumokėjus tik dalį sutartyje nurodytos draudimo įmokos (mokant dalimis – dalį pirmosios įmokos dalies) draudimo sutartis neįsigalioja ir draudikas nesusiteikia draudimo apsaugos, jei draudimo sutartyje aiškiai raštu nenurodyta kitaip.
- 3.3. Draudimo sutartis gali būti fiksuoto termino arba tęstinė. Jei draudimo sutartyje nenumatyta kitaip, laikoma, kad draudimo sutartis yra fiksuoto termino.
- 3.4. Draudimo apsauga taikoma visiems draudžiamiesiems įvykiams, įvyksiems po draudimo sutarties įsigaliojimo. Jeigu draudimo sutartyje numatyta taikyti draudimą ir draudžiamiesiems įvykiams, įvyksiems iki draudimo sutarties įsigaliojimo, tai tokia sąlyga galioja, jei draudimo sutarties šalys apie draudžiamąjį įvykį, kuris įvyko iki sutarties įsigaliojimo, nežinojo.
- 3.5. Draudimo sutarties pasibaigimas ir nutraukimas.
- 3.5.1. Draudimo sutarties terminas pasibaigia draudimo liudijime nurodytą dieną 24:00 val. (Lietuvos laiku), jei draudimo liudijime nėra nurodytas kitas laikas.
- 3.5.2. Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo terminą:
- a) jei draudėjas (juridinis asmuo) yra likviduojamas, ir nėra jo teisių bei pareigų perėmėjo;
- b) jei pasikeičia apdrausto turto savininkas, išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties šalys ir naujasis turto savininkas raštu sutaria kitaip arba kai naujuoju savininku tampa pats draudėjas (pvz., draudėjas išsiperka turtą lizingo ar kitu būdu);
- c) jei yra kiti įstatymų ar draudimo sutarties nustatyti sutarčių ir / ar pareigų galiojimo pasibaigimo pagrindai.
- 3.5.3. Draudimo sutartis gali būti nutraukta prieš joje nustatytą jos galiojimo terminą, jeigu po sutarties įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu.
- 3.5.4. Draudimo sutartis gali būti nutraukta kitais teisės aktų nuostatų ar draudimo sutarties sąlygų numatytais atvejais ir nustatyta tvarka.
- 3.6. Atsiskaitymo tvarka nutraukus draudimo sutartį.
- 3.6.1. Jei draudimo sutartis yra nutraukiama ar pasibaigia prieš sutartą datą, draudikas visada turi teisę į įmokos dalį už draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
- 3.6.2. Likusi draudimo įmokos dalis nėra gražinama, jeigu draudimo sutartis yra nutraukiama pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2.a) ir 5.2.2 punktus.
- 3.6.3. Jeigu draudimo sutartis nutraukiama draudėjo iniciatyva arba pagal šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.5.2 b) – c) ar 5.1.2 punktus, draudikas iš gražintinos įmokos dalies išskaičiuoja:
- a) sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidas (30 % įmokos už nepanaudotą draudimo terminą, bet ne mažiau nei 50 Lt). Jei draudimo sutarties sudarymo ir vykdymo išlaidų išskaičiuoti neįmanoma, šias išlaidas privalo padengti draudėjas;
- b) draudimo išmokas, mokėtas / numatomas išmokėti pagal tą draudimo sutartį;
- c) nesumokėtas draudimo įmokas ir kitas gautinas sumas.

4. **DRAUDIMO ĮMOKA IR JOS MOKĖJIMAS**
- 4.1. Draudimo įmokos dydį apskaičiuoja draudikas, atsižvelgdamas į draudėjo pateiktą informaciją, draudimo objektą, draudimo sumą, draudimo riziką, kitas draudimo sutartyje nustatytas sąlygas, ir kitą svarbią informaciją.
- 4.2. Draudimo įmoka laikoma sumokėta, ją užskaičius draudiko banko sąskaitoje, arba gavus draudimo įmoką grynais pinigais.
- 4.3. Jei draudimo įmoka ar jos dalis yra nesumokama sutartu laiku, draudikas turi teisę skaičiuoti 0,02 % dydžio delspinigius nuo nesumokėtos sumos už kiekvieną uždelstą dieną.
- 4.4. Draudėjui nesumokėjus eilines draudimo įmokos ar jos dalies draudimo sutartyje nustatytu laiku (išskyrus atvejus, kai draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu), draudikas privalo tai pranešti draudėjui raštu, nurodydamas, kad per 15 dienų nuo pranešimo gavimo draudėjui nesumokėjus draudimo įmokos ar jos dalies, draudimo apsauga bus sustabdyta. Draudimo apsauga atnaujinama kitą dieną po draudimo įmokos apmokėjimo.
- 4.5. Jei draudžiamasis įvykis įvyksta draudimo apsaugos sustabdymo metu, draudikas neprivalo mokėti draudimo išmokos.
- 4.6. Jei draudimo apsaugos sustabdymas dėl įmokos nesumokėjimo tęsiasi ilgiau nei 3 mėnesius, tai draudikas turi teisę vienašališkai nutraukti draudimo sutartį. Šiuo atveju draudikas turi teisę į iki draudimo sutarties sustabdymo nesumokėtas draudimo įmokas. Tuo atveju, kai draudimo įmoka dalinai buvo sumokėta ir po sutarties nutraukimo dėl įmokos nesumokėjimo lieka klientui gražintina suma, draudimo įmokos klientui negražinamos, o įskaičiuojamos į administracines išlaidas, susijusias su draudimo sutarties sudarymu ir vykdymu. Apie vienašališką sutarties nutraukimą draudikas neprivalo atskirai pranešti.
- 4.7. Jei draudimo sutarties įsigaliojimas siejamas su draudimo įmokos ar jos dalies sumokėjimu, pranešimas apie nesumokėtą įmoką nėra siunčiamas.
5. **DRAUDĖJO IR DRAUDIKO TEISĖS IR PAREIGOS SUTARTIES GALIOJIMO METU**
- 5.1. Draudėjas turi teisę:
- 5.1.1. draudžiamąjį įvykį atveju, reikalauti, kad draudikas įstatymuose ir / ar draudimo sutartyje nustatyta tvarka išmokėtų draudimo išmoką;
- 5.1.2. nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui ne vėliau kaip prieš 15 dienų. Pranešimo pateikimo tvarka aprašoma šių Bendrųjų draudimo sąlygų 10 skirsnyje (Informacijos kitai sutarties šaliai teikimo tvarka);
- 5.1.3. įstatymuose numatyta tvarka gauti informaciją apie draudžiamąjį įvykį tyrimo eigą;
- 5.1.4. susipažinti su draudiko tvarkomais savo asmens duomenimis ir reikalauti ištaisyti neišsamius, neteisingus, netikslus savo asmens duomenis ar pareikšti teisiškai pagrįstą nesutikimą, kad būtų tvarkomi jo asmens duomenys;
- 5.1.5. reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas arba sumažinti draudimo įmoką, jei draudimo rizika sumažėja. Jei draudikas nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar sumažinti draudimo įmoką, draudėjas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo iš esmės pasikeitus aplinkybėms.
- 5.2. Draudikas turi teisę:
- 5.2.1. padidėjus draudimo rizikai ar kitaip iš esmės pasikeitus draudimo sutarties aplinkybėms, reikalauti pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir / ar perskačiuoti draudimo įmoką. Jeigu draudėjas tokiu atveju nesutinka pakeisti draudimo sutarties sąlygų ar mokėti didesnės

- draudimo įmokos, draudikas turi teisę kreiptis į teismą dėl draudimo sutarties nutraukimo ar pakeitimo pasikeitus esminėms sutarties aplinkybėms. Jeigu draudėjas apie draudimo rizikos padidėjimą ar iš esmės pasikeitusias aplinkybes nepraneša, draudikas turi teisę reikalauti nutraukti draudimo sutartį ir atlyginti nuostolius tiek, kiek jų nepadengia gautos įmokos. Tačiau draudikas neturi teisės reikalauti nutraukti draudimo sutartį, jeigu išnyko aplinkybės, galėjusios sukelti draudimo rizikos padidėjimą. Draudimo rizikos padidėjimo atvejais, iš esmės pasikeitusios aplinkybės nustatomos draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje;
- 5.2.2. nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudėjui prieš 7 kalendorines dienas, jeigu:
- a) draudėjas ar apdraustasis nesilaikė saugumo reikalavimų ir / ar nepašalino draudiko iki sudarant sutartį ar draudimo sutarties galiojimo metu nurodytų trūkumų, kas yra laikoma esminiu draudimo sutarties pažeidimu;
- b) draudėjas ar apdraustasis tyčia sukėlė žalą;
- c) draudėjas ar apdraustasis, įvykus draudžiamajam įvykiui, apgaulingai pateikė draudikui neteisingą ar neišsamią informaciją, kuri yra svarbi nustatant draudimo išmokos dydį, neteisėtai būdais siekė gauti draudimo išmoką;
- 5.2.3. draudiko teisės, kai draudėjas nesumoka draudimo įmokos, yra apibrėžta šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 4.4-4.6 punktuose.
- 5.3. Draudėjo pareigos:
- 5.3.1. mokėti draudimo įmokas draudimo sutartyje nustatytais terminais;
- 5.3.2. vykdyti draudiko nurodymus dėl rizikos mažinimo ir laikytis saugumo priemonių, nustatytų draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje;
- 5.3.3. nedelsiant pranešti draudikui apie padidėjusią riziką ar kitokį atvejį, kai iš esmės keičiasi draudimo sutartyje nustatytos aplinkybės. Rizikos padidėjimas ir kiti atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės apibrėžiami rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje;
- 5.3.4. draudžiamąjį įvykį atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui vykdyti pareigas, nustatytas rūšies sąlygose, papildomose sąlygose ar draudimo sutartyje;
- 5.3.5. Jei išmokėjus draudimo išmoką ar jos dalį paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti išmokėta mažesnė, draudiko raštišku pareikalavimu, per 30 kalendorinių dienų gražinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus.
- 5.4. Draudiko pareigos:
- 5.4.1. mokėti draudimo išmokas taisyklėse ir įstatymais nustatyta tvarka;
- 5.4.2. jei draudimo išmoka draudėjui, apdraustajam, naudos gavėjui ar trečiajam asmeniui nėra išmokėta per 30 dienų nuo pranešimo apie draudžiamąjį įvykį, draudikas privalo raštu išsamiai informuoti draudėją (naudos gavėją) apie draudžiamąjį įvykį tyrimo eigą;
- 5.4.3. jei nustatyta, kad įvykis yra draudžiamasis, o draudėjas ir draudikas nesusitaria dėl draudimo išmokos dydžio, draudėjo pageidavimu draudikas privalo išmokėti sumą, lygią draudimo sutarties šalių neginčijamai draudimo išmokai, jei tikslus žalos dydžio nustatymas užsitęsia ilgiau kaip 3 mėnesius;
- 5.4.4. pakeisti draudimo sutarties sąlygas ir perskačiuoti draudimo įmoką, jei sutarties galiojimo metu iš esmės pasikeitus aplinkybėms sumažėja draudimo rizika; draudikas privalo gražinti draudėjui sumokėtą draudimo įmoką už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį, jeigu draudimo sutartis nutraukiama dėl to, kad po jos įsigaliojimo išnyko galimybės įvykti

- draudžiamajam įvykiui arba draudiminė rizika išnyko dėl aplinkybių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu (draudimo objektas žuvo dėl priežasčių, nesusijusių su draudžiamuoju įvykiu ir kt.).
- 5.5. Draudimo rūšies sąlygose, papildomose sąlygose, draudimo sutartyje gali būti apibrėžiamos ir kitos draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos.
6. **PAREIGA SAUGOTI INFORMACIJĄ**
- 6.1. Draudikas neturi teisės atskleisti informacijos, gautos jam vykdant draudimo veiklą, apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, išskyrus įstatymų nustatytas išimtis.
- 6.2. Informacija apie draudėją, apdraustąjį ar naudos gavėją, kurią draudikas gavo vykdydamas draudimo veiklą, gali būti atskleista:
- 6.2.1. teismams, teisėsaugos ir kitoms institucijoms įstatymų nustatytais atvejais;
- 6.2.2. teismui, nagrinėjančiam draudėjo (pareiškėjo) ir draudiko ginčus;
- 6.2.3. perdraudikams, draudiko akcininkų grupės įmonėms;
- 6.2.4. draudiko samdomiems ekspertams, atstovams, konsultantams;
- 6.2.5. arbitražiniam teismui, nagrinėjančiam draudėjo ir draudiko ginčą, draudėjo įgaliotajam atstovui ar tarpininkui;
- 6.2.6. esant draudėjo sutikimui arba jo prašymui.
7. **TEISIŲ IR PAREIGŲ PERLEIDIMAS PAGAL DRAUDIMO SUTARTĮ**
- 7.1. Draudikas turi teisę perleisti savo teises ir pareigas, kylančias iš draudimo sutarties, kitiems draudikams įstatymų numatyta tvarka.
- 7.2. Apie ketinimą perleisti teises ir pareigas draudikas privalo raštu informuoti draudėją prieš du mėnesius.
- 7.3. Draudėjas, nesutikdamas su teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį perleidimu, turi teisę nutraukti draudimo sutartį raštu pranešdamas apie tai draudikui per vieną mėnesį nuo teisių ir pareigų perleidimo. Gražinamos įmokos apskaičiavimo tvarka aprašyta šių Bendrųjų draudimo sutarties sąlygų 3.6.3 punkte.
- 7.4. Draudėjas neturi teisės perduoti savo teisių ir pareigų pagal draudimo sutartį be rašytinio draudiko pritarimo.
8. **GINČŲ TARP DRAUDĖJO IR DRAUDIKO SPRENDIMO TVARKA**
- 8.1. Ginčai, kylantys iš draudimo sutarties, sprendžiami derybų būdu. Jei šalys nepasiekia susitarimo, ginčas sprendžiamas teisme pagal Lietuvos Respublikos įstatymus.
9. **DRAUDIMO SUTARČIAI TAIKOMA TEISĖ**
- 9.1. Jeigu šalys nesutaria kitaip, draudimo sutarčiai taikoma Lietuvos Respublikos teisė.
10. **INFORMACIJOS KITAI SUTARTIES ŠALIAI TEIKIMO TVARKA**
- 10.1. Bet koks pranešimas, kurį viena draudimo sutarties šalis privalo perduoti kitai šaliai, turi būti pateikiamas raštu. Tarpininkai nėra įgalioti šiuos pranešimus priimti.
- 10.2. Pranešimai kitai sutarties šaliai siunčiami raštu faksimiliniu ryšiu arba paštu arba naudojantis kurjerio paslaugomis. Pranešimas, išsiųstas elektroniniu laiškų elektroninio pašto adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba laiškų adresu, nurodytu draudimo liudijime, arba perduotas fakso numeriu, nurodytu draudimo liudijime, arba įteiktas kitai sutarties šaliai adresu,

- nurodytu draudimo liudijime, naudojantis kurjerio paslaugomis, laikomas įteiktas tinkamai pagal šias Taisykles, išskyrus šiose Taisyklėse numatytus atvejus. Draudimo sutarties šalys privalo informuoti viena kitą apie adresą pasikeitimą.
- 10.3. Laikoma, kad pranešimo tinkamo įteikimo diena yra:
- 10.3.1. kai siunčiama elektroniniu paštu, faksimiliniu ryšiu – kita darbo diena po pranešimo išsiuntimo dienos;
- 10.3.2. kai siunčiama paštu:
- a) paštu paprastu laišku – pranešimas laikomas įteiktas tinkamai praėjus protingam terminui po jo išsiuntimo;
- b) paštu registruotu laišku – pranešimo gavimo diena (pranešimo gavimo diena nustatoma pagal oficialų pašto spaudą, uždėtą pašto įstaigos, turinčios tam teisę);
- c) kai siunčiama per kurjerį – diena, kurią draudėjui yra įteikiamas pranešimas.

II DALIS. ĮMONIŲ TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS

1. PAPILDOMOS SĄVOKOS

- 1.1. **Saugumo reikalavimai** – pareiga laikytis reikalavimų, išvardintų draudimo sutartyje, nustatytų teisės aktų ar kitaip nurodytų raštu, skirtų apsaugoti nuo žalos ar apriboti galimybę žalai atsirasti.
- 1.2. **Subrogacija** – draudiko teisė reikalauti išmokėtų sumų iš atsakingo už padarytą žalą asmens (atgręžtinio reikalavimo teisė).
- 1.3. **Su draudėju susiję asmenys** – draudėjo darbuotojai ir asmenys, dirbantys darbo sutarties pagrindu, draudėjo valdybos nariai; teisėti draudimo objekto valdytojai.

2. DRAUDIMO OBJKTAS

- 2.1. Draudimo objektas yra turiniai interesai, atsiradę dėl draudžiamo nekilnojamo ar/ir kilnojamo turto (toliau tekste - turtas) sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl draudimo sutartyje nustatytų draudžiamųjų įvykių.
- 2.2. Draudimo sutartyje gali būti draudžiamas turtas, kuris:
- 2.2.1. priklauso draudėjui;
- 2.2.2. draudėjo gautas išsimokėtinai arba išperkamosios nuomos būdu;
- 2.2.3. išnuomotas pagal turto nuomos sutartį;
- 2.2.4. rašytinės sutarties pagrindu gautas iš kitų subjektų perduoti, saugoti, panaudoti ar kitais draudimo liudijime nurodytais pagrindais, jeigu jo nėra apdraudęs savininkas.
- 2.3. Draudžiamas turtas draudimo sutartyje grupuojamas į:
- 2.3.1. **p a s t a t u s:** pastatus, statinius ir jų dalis, patalpas pastate (toliau tekste – pastatas). Pastatais yra laikomi objektai, pastatyti naudojant statybines medžiagas ir tvirtai sujungti su žeme. Jų buvimo vietos pakeisti negalima, nesumažinus jų vertės ar ekonominės paskirties. Pastatu taip pat laikomos jo sudėtinės dalys, viso apdraudžiamo pastato eksploatacijai ir / ar aptarnavimui skirti pagal paskirtį ir prigimtį stacionarus (nekilnojami) vidaus įrenginiai ir stacionarus statiniai, konstrukcijos bei įranga, tokia kaip:
- a) šildymo, šaldymo, vandentiekio, sprinklerinės sistemos stacionarus įrenginiai, kanalizacijos, dujų, elektros tiekimo, lietaus nuotekų sistemos, liftai, eskalatoriai, vėdinimo, turto ir priešgaisrinės apsaugos stacionari įranga, kontrolės ir komunikacijos įranga ir kitos sistemos, įrenginiai, prietaisai, kurie numatyti pastato projekte;
- b) pastate esantys draudėjui priklausantys ir viso pastato aptarnavimui skirti kabeliai, vamzdžiai ir talpos, priklausantys įrangai, nustatyti a) dalyje;

- c) draudėjui priklausantys ir pastato aptarnavimui skirti stacionarus vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, skysto kuro, dujų, garo vamzdžiai, elektros kabeliai, esantys pastato išorėje įmonės teritorijos ribose iki jų jungties su bendro naudojimo tinklais;
- d) pastatų priklausiniai, inžineriniai statiniai (tvoros, kiemo aikštelės, el. pastotės, kiemo statiniai) draudžiami tik jei atskirai nurodyti draudimo sutartyje;
- 2.3.2. **į r e n g i m u s:** stacionarius (įskaitant jiems priklausantį pamatą ir įmūrijimą) ir nestacionarius įrengimus, skirtus gamybinei, komercinei, administracinei ar aptarnavimui veiklai plėtoti, prekėms ir paslaugoms kurti: biuro įranga, gamybinė įranga, baldai, inventorius, kompiuterinė technika ir kita įranga, išskyrus stacionarus reklamos stendai (nurodytus šių Taisyklių III dalies sąlygoje Nr. 006);
- 2.3.3. **a t s a r g a s:** produkciją, žaliavas, medžiagas, kurą, prekes, nebaigtą gaminti produkciją, baigtą gaminti produkciją ir kitas materialias vertybes, kurios paprastai buhalteriniuose dokumentuose neapskaitomos kaip ilgalaikis turtas;
- 2.3.4. **e s a m a s i n v e s t i c i j a s:** draudėjo (kai draudėju yra nuomininkas) teisėtai atliktos ir atliktų darbų ir / ar medžiagų sąskaitomis pagrįstos investicijos į draudžiamą pastatą (patalpas), taip pat pastato viduje esančius įrenginius (santechninę įrangą ir pan.), įskaitant ir tokių įrenginių įsigijimą savo lėšomis. Esamos investicijos į nuomojamas patalpas gali būti apdraustos tik tuo atveju, kai draudėju yra nuomininkas. Tuo atveju, kai pastato savininkas yra apdraudęs savo turimą, tai galioja dvigubo draudimo sąlyga, kuri nurodyta šių Taisyklių II dalies 5.9 punkte;
- 2.3.5. draudimo sutartyje gali būti nurodomos ir kitokios turto grupės;
- 2.3.6. draudžiamas tik tas turtas, kuris nurodytas draudimo sutartyje ar draudimo liudijime.
- 2.4. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, draudimo apsauga automatiškai išplečiama:
- 2.4.1. teritorijos sutvarkymo išlaidos: iki 2% apdrausto turto draudimo sumos bei atlyginamos neviršijant turto draudimo sumos, visam draudimo sutarties laikotarpiui. Teritorijos sutvarkymo išlaidos, skirtos draudžiamąjį įvykiui vietai sutvarkyti ir išvalyti (t. y. nugriauti/demontuoti išlikusį turtą ar jo dalį, sukrauti jį toje pačioje teritorijoje arba nugabenti iki artimiausio sąvartyno ir pan.) bei turto pervežimo ir sandėliavimo išlaidos, kurias patiria draudėjas, kai negali toliau naudotis nekilnojamoju turtu ir jame laikyti turtą. Sandėliavimo išlaidos atlyginamos tol, kol nekilnojamas turtas ar jo dalis bus vėl tinkama naudoti ir jame bus galima laikyti turtą, tačiau ne ilgiau kaip 200 kalendorinių dienų po draudžiamąjį įvykių dienos. Draudžiamą pirmą riziką;
- 2.4.2. apdraustam kilnojamam turtui, kuris buvo laikinai perkeltas iš draudimo vietos, jei tai buvo būtina dėl įvykusio ar realiai grėsusio draudžiamąjį įvykių. Draudėjo pareiga saugoti turtą išlieka ir minėto perkėlimo atveju;
- 2.5. Jeigu nėra nustatyta kitaip draudimo sutartyje, nėra apdraudžiama ir draudimo objektu nelaikoma:
- 2.5.1. duomenys ir programinė įranga informacinių technologijų įrenginiuose, duomenų laikmenose;
- 2.5.2. brėžiniai, bylos, modeliai, šablonai, rankraščiai, dokumentai, kartotekos, buhalterinės knygos, archyvai, planai;
- 2.5.3. visų rūšių transporto priemonės ir savaeigės mašinos, kurios yra registruotos Vyriausybės nustatyta tvarka atitinkamose institucijose, išskyrus neregistruotas transporto priemones, priskirtas atsargų grupei;
- 2.5.4. orlaiviai, laivai, valtys, žemės ūkio technika;
- 2.5.5. grynųjų pinigai (išskyrus kai susitarta dėl grynųjų pinigų, esančių seife ar kitur, draudimo);
- 2.5.6. vertybiniai popieriai, kuponai, loterijos bilietai, kreditinės kortelės, akcijos, paskolos raštai, čekiai, kiti

- dokumentai, pakeičiantys apyvarčioje grynuosius pinigus, neapdoroti taurieji metalai bei brangakmeniai ir jų dirbiniai, brangieji metalai, jų lydiniai bei dirbiniai, juvelyriniai dirbiniai, perlai, kolekcijos, meno kūriniai, antikvariniai daiktai;
- 2.5.7. augalai (išskyrus patalpose esančius pardavimui arba interjero papuošimui skirtus dekoratyvinius augalus, kai dėl tokių augalų draudimo susitarta draudimo sutartyje);
- 2.5.8. paukščiai, žuvis ir kiti gyvūnai;
- 2.5.9. pastatai, kurie yra nusidėvėję 70 % ir daugiau, avarinės būklės, skirti nugriovimui, pastatyti savavališkai, negavus leidimo statybai ir be suderinto statybos projekto, kaip to reikalauja įstatymai, taip pat tokiuose pastatuose esantis turtas;
- 2.5.10. radioaktyviosios medžiagos, branduolinis kuras, sprogstamosios medžiagos, neįregistruoti nustatyta tvarka šaunamieji ginklai;
- 2.5.11. plauštai ir statiniai, pastatyti ant plauštų;
- 2.5.12. šiltnamiai, tentiniai ir laikinieji statiniai;
- 2.5.13. šuliniai, vandens gręžiniai, drenažo sistemos, be nustatyto leidimo įrengti vietinės kanalizacijos įrenginiai; statybos ir montavimo darbai; bet kokie statybiniai įrenginiai ar atsargos (statybinės medžiagos), esantys draudimo vietoje (pastatuose ar patalpose), kurioje vykdomi statybos ar rekonstrukcijos darbai;
- 2.5.15. kilnojamas turtas, kurį draudėjas nuomos ar kitais pagrindais perdavė naudotis kitam asmeniui;
- 2.5.16. kilnojamas turtas, priklausantis kitiems su draudėju nesusijusiems asmenims, kurio draudėjas nėra perėmęs iš jų pagal nuomos, panaudos, paslaugos sutartį.
- 2.6. Susitarus dėl kurio nors iš objektų, išvardintų šių taisyklių II dalies 2.5 punkte, draudimo, šis faktas turi būti nurodytas draudimo liudijimo papildomose sąlygose ar kitur draudimo sutartyje. Savaiminis tokių objektų vertės įtraukimas į draudimo sumą, dėl to nesusitarus papildomai ir to neįvardijus draudimo liudijime, nesudaro pagrindo laikyti šiuos objektus apdraustais.
3. **DRAUDIMO VIETA**
- 3.1. Draudimo apsauga galioja tik draudimo sutartyje nurodytoje draudimo vietoje. Draudimo vieta gali būti pastatai, patalpos, žemės sklypai, teritorijos.
- 3.2. Si nuostata negalioja turtui, kuris buvo perkeltas iš draudimo vietos dėl atsitikusio ar realiai grėsusio draudžiamąjį įvykių ir dėl to buvo sunaikintas, sugadintas ar dingęs, tačiau tik tuo atveju, jeigu dėl turto perkėlimo nepadidėja draudimo rizika (draudimo rizikos padidėjimo atvejai nustatyti šių Taisyklių II dalies 9 punkte). Jeigu dėl turto perkėlimo padidėja draudimo rizika, draudėjo pareigos, nustatytos šių Taisyklių II dalies 8.3.5 punkte. Tokiu atveju draudėjui išlieka pareiga rūpintis turto saugumu.
4. **DRAUDIMO VERTĖ**
- 4.1. Draudimo vertė – vertė, kuria remiantis apskaičiuojamas nuostolis ir mokama draudimo išmoka.
- 4.2. Draudimo vertės tipai:
- 4.2.1. **n a u j a v e r t ė:**
- a) **p a s t a t a m s** – tai statybinė (atkūrimo kaštų) vertė, t. y. tokios pat paskirties, konstrukcijos, matmenų, apdailos standarto, panaudojus tokias pat medžiagas ir įrangą, būdingos tai vietai naujo pastato pastatymo išlaidos, įskaitant išlaidas konstravimui bei projektavimui. Nustatant pastatų draudimo vertę ir nuostolių dydį draudžiamąjį įvykių atveju nėra atsižvelgiama į paveldosauginę ar architektūrinę pastato vertę;
- b) **į r e n g i m a m s** – tai išlaidos tokios pat paskirties, rūšies, tipo, kokybės, galingumo ir kitų parametrai,

- trų naujam turtui įsigyti ar pagaminti, įskaitant išlaidas transportavimui ir / ar montavimui ir kitas būtinas išlaidas. Tais atvejais, kai tokių pačių parametų įrengimai jau nebegaminami ar jų neįmanoma įsigyti dėl kitokių priežasčių ar įsigijimo išlaidos būtų neprotingai aukštos, nauja vertė laikoma išlaidos įrengimams, kiek įmanoma artimesnių parametru į draudžiamus įrengimus įsigijimui, pagaminimui, įskaitant išlaidas transportavimui ir / ar montavimui ir kitus būtinus kaštus, atskaičiavus kokybės pagerinimo vertę;
- c) a t s a r g o m s – išlaidos tokių pat atsargų įsigijimui arba pagaminimui, tačiau neviršijant vidutinės rinkos kainos, kurią galima gauti pardavus tokias atsargas laisvoje rinkoje;
- d) e s a m o m s i n v e s t i c i j o m s – tai pinigų suma, draudėjo (kai draudėju yra nuomininkas) investuota į draudžiamą pastatą (patalpas), taip pat pastato viduje esančius įrenginius (santechninę įrangą ir pan.) ar jų įsigijimą draudėjo lėšomis, kuri gali būti pagrįsta atliktų darbų ir / ar medžiagų sąskaitomis;
- 4.2.2. I k u t i n ė v e r t ė draudžiant pastatus, įrengimus – tai nauja vertė, atėmus nusidėvėjimą įvykio dieną. Nusidėvėjimas nustatomas atsižvelgiant į turto amžių, naudojimo intensyvumą, gamintojo rekomendacijas, turto vertintojų išvadas. Nusidėvėjimas nėra taikomas darbams, kurie atliekami remontuojamam, atstatomam turtui. Draudimo sutartyje gali būti nustatytas ir kitas likutinės vertės nustatymo būdas.
- 4.3. Draudimo vertė, kuria draudžiamas turtas nurodoma draudimo sutartyje, išskyrus nurodytus atvejus šių Taisyklių II dalies 4.4 punkte.
- 4.4. Jei tarp turto, apdrausto nauja vertė, yra stipriai nudėvėto turto (t. y. tokio turto, kuris nusidėvėjęs 70 % ir daugiau) draudimo nuostolio dydis apskaičiuojamas ir draudimo išmoka už tokį turtą mokama remiantis likutine verte, išskyrus atvejus kai:
- 4.4.1. Šalys draudimo sutartyje nustato kitokį būdą atskirti naują ir likutinę vertę draudžiamą turtą;
- 4.4.2. draudimo sutartyje nustatoma, kad ši sąlyga netaikoma.
- 4.5. Draudėjas yra atsakingas už draudžiamo objekto draudimo vertės teisingumą ir draudimo sumos atitikimą draudimo vertei. Draudėjas turi atsižvelgti į galimą turto vertės padidėjimą draudimo laikotarpiu. Jeigu draudimo sutartis yra tęstinė / ilgalaikė, keičiantis turto vertėms dėl kainų augimo ir / arba nusidėvėjimo, prievolė peržiūrėti draudimo sumas, kad būtų išvengta nevisiško draudimo ar draudimo padidinta vertė, tenka draudėjui.
5. **DRAUDIMO SUMA. NEVISIŠKAS DRAUDIMAS. DRAUDIMAS PADIDINTA VERTE. DVIGUBAS DRAUDIMAS. IŠSKAITA**
- 5.1. Turtas yra apdraudžiamas sutarta draudimo suma, nurodyta draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje kiekvienai objektų grupei arba kiekvienam objektui atskirai.
- 5.2. Draudimo išmoka nesumažina draudimo sumos, nustatytos draudimo liudijime, jeigu apdraustas turtas atstatomas (draudėjas įsigyja, pastato, pagamina, suremontuoja draudžiamojo įvykio metu sunaikintą, sugadintą ar prarastą turtą).
- 5.3. Jei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma mažesnė už draudžiamo turto draudimo vertę įvykio dieną, taikoma nevisiško draudimo sąlyga: draudikas privalo atlyginti draudėjui (apdraustajam, naudos gavėjui) nuostolių dalį, lygią proporcijai tarp draudimo sumos ir draudimo vertės, išskyrus jei sutartyje nustatyta, kad draudžiama pirmosios rizikos draudimu.

- 5.4. Draudžiant pirmosios rizikos draudimu, draudimo išmoka mokama iki draudimo sumos, neatsižvelgiant į tai, kad draudimo suma mažesnė už draudimo vertę.
- 5.5. Draudžiant pirmąją riziką, nevisiškas draudimas yra tuomet, kai draudimo vertė, nurodyta prašyme draudimo sutarčiai sudaryti ar kituose dokumentuose, draudėjo ar jo atstovo pateiktuose iki draudimo sutarties sudarymo, yra mažesnė už draudimo vertę įvykio dieną.
- 5.6. Tais atvejais, kai apdrausto turto draudimo vertė draudimo apsaugos galiojimo laikotarpiu padidėja iki 10 %, lyginant su draudimo verte sudarant draudimo sutartį, nevisiško draudimo sąlyga nėra taikoma, tačiau draudimo išmoka tokiu atveju negali būti didesnė nei draudimo sutartyje nustatyta draudimo suma.
- 5.7. Jeigu draudimo suma, nurodyta draudimo sutartyje, viršija draudimo vertę (toliau tekste – draudimas padidinta verte), tai draudimo sutartis negalioja dėl tos draudimo sumos dalies, kuri viršija draudimo vertę.
- 5.8. Jeigu draudimo įmokos mokamos periodiškai ir, nustatant, kad draudžiama padidinta suma, draudimo įmoka dar nėra visiškai sumokėta, likusi mokėti draudimo įmokos suma sumažinama proporcingai draudimo sumos sumažinimo dydžiui.
- 5.9. Jei draudėjui priklauso draudimo išmoka už tą patį nuostolį pagal kelias draudimo sutartis (toliau tekste – dvigubas draudimas), tuomet kiekvienas draudikas atlygina nuostolius proporcingai savo atsakomybės daliai, tačiau bendra išmokų suma negali viršyti nuostolių sumos;
- 5.10. Jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl trečiųjų asmenų veiksmų, ir yra nustatyti kaltininkai bei įstatymų nustatyta tvarka įrodyta jų kaltė, draudikas moka draudimo išmoką neišskaičiuodamas besąlyginės išskaitos;
- 5.11. Jei kelios turto grupės (nurodytos šių Taisyklių II dalies 2.3 punkte), esančios vienoje draudimo vietoje ir apdraustos viena draudimo sutartimi, sugadinamos ar sunaikinamos dėl to paties draudžiamojo įvykio, taikoma tik viena, didžiausia, konkrečiam draudžiamajam įvykiui draudimo liudijime ar draudimo sutartyje nurodyta išskaita.
6. **DRAUDŽIAMIEJI IR NEDRAUDŽIAMIEJI ĮVYKIAI**
- 6.1. Šioje dalyje apibrėžti draudžiamieji įvykiai, nuo kurių draudžiama dažniausiai. Draudimo apsauga galioja tų įvykių atžvilgiu, kurie numatyti draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje. Be žemiau minimų, gali būti taikomi ir kitokie draudžiamieji įvykiai, kurie nustatomi papildomose sąlygose, nurodytose draudime liudijime ar individualiai aptarti draudimo sutartyje.
- 6.2. U g n i s
- 6.2.1. ugnis – staigus ir netikėtas draudžiamo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo metu:
- a) gaisro, dūmų, suodžių – ugnies kilusios ne šiam tikslui skirtame židinyje, taip pat dūmų, suodžių išsiveržusių iš gaisro vietos bei skysčio ištekėjimo iš sprinklerinės sistemos jai suveikus gaisro metu. Taip pat atlyginami nuostoliai, padaryti gesinant gaisrą ir / ar dėl greta vykusio gaisro;
- b) žaibo trenkimo – tiesioginė žaibo iškrova į apdraustą turtą. Atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie susidarė ant apdrausto turto užvirtus žaibo įtrenkimo paveiktiems medžiams, stulpams, pastatams ir pan.;
- c) sproginimo – dujų ar garų plėtimosi savybe pagrįsto staiga vykstančio jėgos pasireiškimo;
- d) valdomo (arba dėl gedimo, avarijos, klaidingų piloto veiksmų ir pan. tapusių nevaldomu) skraidymo aparato, jo dalių, krovinių užkritimo ar atsitrenkimo.

- 6.2.2. Nedraudžiamieji įvykiai ugnies rizikai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
- a) netiesioginio žaibo poveikio, elektros įtampos svyravimo, trumpo jungimo elektros įrenginiuose, išskyrus atvejus, kai tai sukėlė gaisrą, kuris išplito už įrenginio ribų (tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta elektroninės įrangos gedimų sąlyga, šių Taisyklių III dalies sąlyga Nr. 002);
- b) subatmosferinio slėgio, sproginimo vidaus degimo varikliuose, garo katiluose, talpyklose, vamzdžiuose. Išskyrus atvejus, kai sugadino ar sunaikino kitą apdraustą turtą;
- c) šilumos poveikio lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepanant ir pan. gamybos proceso metu, išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino ar sugadino ir kitą apdraustą turtą;
- d) sproginimo, kai talpyklose, vamzdžiuose ar įrengimuose susidarė vakuumas ar sumažėjo slėgis. Dėl šio įvykio atsiradę nuostoliai kitam apdraustam turtui yra atlyginami;
- e) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių apibrėžtų šių Taisyklių II dalies 6.9 punkte.
- 6.3. V a n d u o
- 6.3.1. Staigus ir netikėtas draudžiamo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo metu:
- a) netikėto skysčio išsiliejimo ar garų išsiveržimo iš stacionarių pastato viduje esančių: vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, garo vamzdinių, ventiliacijos ar oro kondicionavimo sistemų; lietaus nuotekų sistemos, sūkurinių vonių ar baseinų vamzdinių ar vamzdžių, įrangos ir prietaisų, nuolatinai prijungtų prie minėtų sistemų;
- b) vandens ištekėjimo iš sprinklerinės sistemos, tai yra vandens išsiveržimas iš sprinklerinės sistemos ne pagal tos sistemos paskirtį nesant gaisro. Sprinkleriniai sistemos yra priskiriamos sprinklerio galvutės, vandens talpos, paskirstymo vamzdinių, vožtuvai, signalizacijos, siurbliai, kiti kranai ir atitekamojo vandens vamzdiniai, kurie tiesiogiai susiję su šia sistema;
- c) vandens prasisunkimo ar prasisukverbimo į apdraustas patalpas iš gretimų patalpų;
- d) gesinimo įrangos klaidingo suveikimo.
- 6.3.2. Nedraudžiamieji įvykiai vandens rizikai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
- a) lietaus ar tirpstančio sniego vandens, prasisunkusio pro stogo dangą ar išorines pastato sienas, įskaitant išorinių konstrukcijų jungtis, nesandariai uždarytus langus, duris, angas, kurių neturėtų būti pastato išorinėse sienose, stoge;
- b) vandens išsiliejimo iš vamzdinių, kurie buvo pažeisti juose užšalus vandeniui dėl netinkamo šildymo arba žalos pastatams, kurie nėra eksploatuojami;
- c) žalos paties vamzdinams dėl jų užsikimšimo. Tai yra, išmoka mokama už žalą aplinkiniam turtui, jei dėl užsikimšimo išsiliejo skystis, tačiau nėra draudžiamos pačių vamzdinių išvalymo, jų remonto išlaidos;
- d) skysčio išsiliejimo iš sprinklerinės sistemos jeigu tai įvyksta ją įrengiant;
- e) audros, liūtis, potvynio, krušos ar sniego slėgio. Tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta gamtinių jėgų rizika, šių Taisyklių II dalies 6.5 punktą;
- f) gruntinio ar drenažo sistemos vandens poveikio;
- g) žalos vamzdinams, izoliacijai, gamybiniais ar buitiniams įrengimams, kurie buvo įvykio priežastimi;
- h) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių apibrėžtų šių Taisyklių II dalies 6.9 punkte.
- 6.4. V a g y s t ė

- 6.4.1. Staigus ir netikėtas draudžiamo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo metu:
- a) be draudėjo / apdraustojo žinios įsilaužiant į užrakintas patalpas, t. y. sugadinant jų konstrukcijas (sienas, stogą, langus duris ir pan.) arba užraktus; arba b) pasinaudojus raktu, anksčiau įgytu apipilėsimu metu arba įsilaužus, kaip numatyta prieš tai a) dalyje, su sąlyga, kad apie rakto vagystės faktą yra pranešta policijai nedelsiant, bet ne vėliau kaip per 24 val. nuo sužinojimo apie rakto vagystę;
- c) iki patalpos uždarymo ir pasislepia jame, jeigu yra pėdsakų, įrodančių šį faktą;
- d) apipilėsimu - panaudojant fizinę ar psichologinę prievartą arba kai atimamas turtas esant bejėgiškos būklės.
- 6.4.2. Nedraudžiamieji įvykiai vagystės rizikai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
- a) pasisavinimo ar vagystės, jeigu įvykio aplinkybių neįmanoma nustatyti (nėra įsilaužimo žymių ir nenustatytas plėšimo faktas) arba dingimas yra nustatomas tik inventorizacijos metu;
- b) paprastos vagystės, kuri vykdoma neįsilaužus į patalpą ar teritoriją (pvz: vagystė iš vitrinų darbo metu, prekių išsinešimas nesumokėjus);
- c) to, kai, į pastatą, patalpą ar kitą objektą patenkama panaudojus pavogtą raktą apie kurio vagystės faktą per 24 val. nebuvo pranešta policijai bei draudikui;
- d) bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių apibrėžtų šių Taisyklių II dalies 6.9 punkte.
- 6.5. G a m t i n ė s j ė g o s
- 6.5.1. staigus ir netikėtas draudžiamo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl šių įvykių, atsitikusių draudimo sutarties galiojimo metu:
- a) audros – stiprus vėjas, maksimalūs vėjo gūšiai, kurių greitis viršija 18 metrų per sekundę; – jeigu draudimo vietoje vėjo, vėjo gūsių greičio nebuvo galima nustatyti, remiamasi tame regione atliktais meteorologinės tarnybos matavimais ir / arba faktais, kad vėjas draudimo vietos zonoje padarė panašius nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems panašioms, tokio paties atsparumo daiktams; – draudžiamas tiek tiesioginis turto sugadinimas, sunaikinimas, praradimas dėl audros, tiek dėl audros ant draudžiamo turto užvirtus medžiams, stulpams, pastatams, jų dalims ir pan.;
- taip pat atlyginami liūtis, krušos, sniego slėgio nuostoliai patiriami audros metu;
- b) krušos – ledo gabaliukų kritulių, būdingų šiltajam metų laikui; – kai draudimo vietoje negalima nustatyti krušos kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje kruša padarė panašius nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- c) potvynio – sausumos plotų užliejimo dėl neįprasto, staigus ir nenumatyto upių, ežerų, kanalų ir kitų paviršinių vandens telkinių lygio pakilimo; – atlyginami taip pat ir tie tiesioginiai nuostoliai, kurie atsirado potvynio metu ant apdrausto turto užvirtus medžiams, pastatams, jų dalims ir pan.;
- d) liūtis – itin smarkus lietus, kai per 12 val. ar per trumpesnę laiką iškrinta 15 mm ir daugiau kritulių; – kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekinių parametru, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje liūtis padarė panašius nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- e) sniego slėgio – kai per 24 val. ar trumpesnę laiką iškrenta 20 cm ar daugiau kritulių sniego pavidalu ir savo svoriu sulaužo apdraustą objektą;

- kai draudimo vietoje negalima nustatyti kritulių kiekių parametrų, remiamasi meteorologinių tarnybų duomenimis ir faktu, kad draudimo vietos zonoje sniegas padarė panašių nuostolių geros būklės pastatams ar kitiems tokio pat atsparumo daiktams;
- f) grunto suslūgimo – natūralus žemės grunto suslūgimas ar sumažėjimas dėl karstinių reiškinių, grunto nuošliaužos. Nuošliauža laikoma gamtinių jėgų sukelta savaiminė, staigi ir nenumatyta grunto slinktis šlaitu žemyn, veikiant grunto svorio jėgai.
- 6.5.2. Nedraudžiamieji įvykiai gamtinių jėgų rizikai. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo:
- a) pylimų ar damby;
- b) kilnojamojo turto, esančio lauke, stoginėse, atvirose priestatuose, išskyrus atvejus, kai turtas yra pritaikytas eksploatacijai lauko sąlygomis, stoginėse, atvirose priestatuose;
- c) apdrausto turto dėl vandens, sniego, purvo patekimo į patalpų vidų per angas išoriniuose, atitvariniuose pastato elementuose (stoge, išorinėse sienose, languose, duryse) dėl jų defektų ar nusidėvėjimo, išskyrus tuos atvejus, kai šios angos atsirado dėl audros, liūtis, krušos, sniego slėgio ar kitų draudžiamųjų įvykių;
- d) tose vietovėse, kur pagal Lietuvos hidrometeorologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos duomenis, potvynis būna ne rečiau nei vieną kartą per 7 metus. Toks įvykis negali būti laikomas staigiu ir netikėtu;
- e) požeminio vandens lygio pasikeitimo;
- f) pamatų poslinkių, sienų skilimų, šlaito erozija – gruntinio vandens, šlaito paviršiumi tekančio vandens ar stovinčių vandenių ardomuoju darbu, išskyrus atvejus, kai tai yra tiesioginė draudžiamosios įvykio pasekmė;
- g) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių apibrėžtų šių Taisyklių II dalies 6.9 punkte.
- 6.6. Piktavališka trečiųjų asmenų veikla
- 6.6.1. Staigus ir netikėtas draudžiamo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl tyčinių pavienių trečiųjų asmenų piktavališkų veiksmų.
- 6.6.2. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo:
- a) sudaužius ar subraižius stiklus. Tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta stiklo dūžio rizika, šių Taisyklių II dalies 6.7 punktas;
- b) dėl žalos, padarytos atsitrenkus transporto priemonei. Tačiau šie nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta transporto priemonės atsitrenkimo rizika, šių Taisyklių II dalies 6.8 punktas;
- c) dėl vagystės, dingimo, pasisavinimo, neteisėto užvaldymo. Tačiau vagystės nuostoliai gali būti atlyginami visais tais atvejais, kai pasirinkta vagystės rizika, šių Taisyklių II dalies 6.4 punktas;
- d) dėl pastato paviršiaus apipaišymų ar apibraizymų;
- e) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių apibrėžtų šių Taisyklių II dalies 6.9 punkte.
- 6.7. Stiklo dūžis
- 6.7.1. Apdrausto pastato vidaus ar išorinių įstiklinimų (taip pat pagamintų iš stiklo pakaitalų: polikarbonatų, akrilinio stiklo ir pan.) ar jų tvirtinimo elementų: sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl bet kokių įvykių, staiga ir netikėtai atsitikusių draudimo sutarties galiojimo metu. Pagal šią riziką nedraudžiamos lempos, optiniai prietaisai, filmavimo kameros, fotoaparatai, televizoriai, kompiuteriai, akiniai, žiūronai, rankiniai veidrodžiai, indai, dekoratyvinio stiklo gaminiai, kiti lengvai pajudinami daiktai (pvz., vazos ir pan.);
- 6.7.2. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo:

- a) dėl statybos, rekonstrukcijos, remonto, montavimo darbų, išskyrus kai tai nėra tiesioginė nuostolio priežastis;
- b) transportavimo metu;
- c) dėl darbų, susijusių su stiklo apdirbimu: pjaustymu, dažymu, poliravimu, tamsinimu ir pan.;
- d) dėl sugadinimų ar įskilimų, kurie buvo iki draudimo sutarties sudarymo;
- e) dėl paviršiaus apipaišymų ar apibraizymų;
- f) dėl bendrųjų nedraudžiamųjų įvykių apibrėžtų šių Taisyklių II dalies 6.9 punkte.
- 6.7.3. Reklaminio pobūdžio ženklai, švieslentės, ekranai ir panašiai, esantys pastato išorėje, pagal šią sąlygą draudžiami tik kai dėl to yra sutariama individualiai (nurodyta šių Taisyklių III dalies sąlygoje Nr. 006).
- 6.8. Transporto priemonės atsitrenkimas
- 6.8.1. Staigus ir netikėtas draudžiamo turto sunaikinimas, sugadinimas ar praradimas dėl kelių transporto priemonės ar kito judančio valdomo objekto (išskyrus valdomą skraidymo aparatą) atsitrenkimo.
- 6.8.2. Apie tokį įvykį visuomet turi būti pranešama policijai.
- 6.9. Bendri nedraudžiamieji įvykiai.
- 6.9.1. Jei draudimo sutartyje nenustatyta kitaip, nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo, praradimo dėl:
- a) karo veiksmų, masinių neramumų (streikų, riaušių ir pan.), ypatingosios padėties įvedimo, diversijos, lokauto;
- b) teroristinio akto; teroristiniu aktu, įskaitant bet neapsiribojant, laikomas bet kurio asmens ar grupės (-ių) asmenų, veikiančių savarankiškai, ar bet kokios organizacijos (-ų), ar vyriausybės (-ių) vardu, ar susijusių su jomis, ar prievartos panaudojimas ir / arba grasinimas tai padaryti dėl politinių, religinių, ideologinių ar etninių tikslų ir priežasčių, įskaitant pastangas daryti įtaką bet kuriai vyriausybei ir / arba įbauginti visuomenę ar bet kurią visuomenės dalį;
- c) branduolinių reakcijų, tokių kaip branduolio dalijimasis, branduolio sintezė ir radioaktyvus skilimas, jų tiesioginio ar netiesioginio poveikio turtui, nesvarbu, ar nuostoliai ir sugadinimai įvyksta karo ar taikos metu, tačiau išlyga netaikoma ir nuostoliai atlyginami, jeigu jie kilo dėl branduolinių reakcijų ar vyksta ryšium su branduolinėmis reakcijomis, naudojamomis įprastiems gamybiniais, medicinos ar mokslo tikslams, nesusijusiems su branduolinėmis reakcijomis bet kuriuose reaktoriuose ar greitintuvuose;
- d) turto konfiskavimo, arešto ar jo sunaikinimo valdžios institucijų nurodymu;
- e) radiacijos ar kitokio atominės energijos poveikio, radioaktyvaus spinduliavimo poveikio;
- f) neteisingo (netinkamo) duomenų ar elektroninio duomenų apdorojimo priemonių bei programų naudojimo, kompiuterinių virusų ataku, apsirikimų pakeičiant ar papildant duomenis draudėjo elektroninio duomenų apdorojimo sistemoje. Duomenų apdorojimo sistema – kompiuteriai (elektroninės skaičiavimo mašinos), kitokia skaičiavimo, elektroninė ir / ar mechaninė įranga, kuri yra prijungta prie kompiuterio, kompiuterio aparatinė dalis, programinė įranga, elektroniniai duomenų apdorojimo įrenginiai ir visa kita, kieno darbas visiškai ar iš dalies priklauso nuo integroscheminės sistemos (integruotų schemų bei mikrokontrolerių);
- g) žemės drebėjimo ar bet kokio seisminio aktyvumo pasireiškimo;
- h) neišvengiamų natūralių procesų (mikroorganizmų, korozijos, rūdijimo, puvimo, grybelio, išgaravimo, svorio netekimo, natūralaus nusidėvėjimo, spalvos ar kvapo pasikeitimo ir pan.), išskyrus tuos atvejus, kai dėl jų įvyko draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas sugadintas ar prarastas kitas

- turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui);
- i) augalų, vabzdžių, graužikų ir kitokių parazitų, gyvūnų, mikroorganizmų padarytos tiesioginės žalos apdraustam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai dėl minėto poveikio įvyko draudimo sutartyje nustatytas draudžiamasis įvykis ir buvo sunaikintas (sugadintas) kitas turtas (nuostoliai atlyginami tik kitam apdraustam turtui);
- j) sprogstamojo įtaiso sproginimo, draudėjui ar jo pavedimu veikiančiam asmeniui naudojant jį gamybos proceso metu (vykstant kasybos, statybos, remonto, griovimo, išmontavimo ir pan.) darbus;
- k) grunto tyrimo klaidų, klaidų projektuojant, statant, montuojant rekonstruojant, renovuojant draudžiamą turtą, išskyrus atvejus, kai buvo sugadintas ar sunaikintas kitas apdraustas turtas (atlyginami tik kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai);
- l) sukčiavimo, t. y. apdrausto turto užvaldymo arba teisės į tą turtą įsigijimo apgaule ar piktnaudžiaujant pasitikėjimu bei to turto nepaaiškinamo ar dėl nenustatytų priežasčių dingimo (nepastebėtos vagystės);
- m) įvykių, klaidų ir trūkumų, už kuriuos pagal garantiją arba įstatymuose nustatyta tvarka atsako gamintojas, pardavėjas, tiekėjas, rangovas, montuotojas, garantinį ar techninį aptarnavimą vykdanči įmonė ar organizacija. Jeigu draudėjas apdraustą turtą ar jo dalį pagamino pats, tai jis prilyginamas šiame punkte išvardintiems asmenims;
- n) pametimo, dingimo, trūkumų;
- o) akivaizdžiai brokuotų, nekokybiškų, netinkamų dalių, medžiagų, įrengimų naudojimo; turto projekto apkrovimo sąmoningo viršijimo;
- p) natūralaus pastatų ar pastato dalių sėdimo, plėtimosi, skilimo;
- q) elektros energijos, dujų, skysčių, šilumos, kitų gamybai (veiklai) reikalingų elementų tiekimo nutrūkimo ar nepakankamo tiekimo, išskyrus atvejus, kai tai atsitinka dėl draudžiamosios įvykio;
- r) draudėjo, naudos gavėjo, apdraustojo tyčios;
- s) dėl bet kokių kitų įvykių ar priežasčių, draudimo Taisyklėse ar draudimo sutartyje nenustatytų kaip draudžiamieji įvykiai.
- 6.9.2. Draudimo apsaugos apribojimas statomam, rekonstruojamam, remontuojamam pastatui ir jame esančiam turtui:
- a) pastato statybos, rekonstrukcijos ar remonto metu pastato ir jame esančio turto atžvilgiu galioja tik draudimo apsauga nuo ugnies rizikos (ugnis, dūmai, suodžiai, žaibas, sproginimas, valdomo (arba dėl gedimo, avarijos, klaidingų piloto veiksmų ir pan. tapusiu nevaldomu) skraidymo aparato, jo dalių, krovininių užkritimo ar atsitrenkimo);
- b) draudimo apsauga nuo gamtinių jėgų rizikos galioja tik tuo atveju, jeigu pastato pagrindinės konstrukcijos (išorinės ir vidinės sienos, perdangos, kitos laikančios bei atitvarinės konstrukcijos) jau yra pastatytos, uždengtas ir pilnai sutvarkytas stogas, tinkamai įstatyti visi langai bei durys, kitos angos uždengtos taip, kad nebaigti statybos bei rekonstrukcijos darbai nedidina pavojaus patirti žalą dėl gamtinių jėgų;
- c) jeigu draudimo sutartyje nėra numatyta kitaip, statybos, rekonstrukcijos, remonto metu išskaita padidinama 2.000 Lt;
- d) jeigu įvykio metu statybos darbai faktiškai jau buvo pabaigti, šis apribojimas negalioja;
- e) pabaigus statybos, rekonstrukcijos ar remonto darbus įsigalioja draudimo apsauga nuo visų tų rizikų, kurios yra nustatytos draudimo liudijime ar sutartyje.
- 6.9.3. Draudėjas ir draudikas gali susitarti ir draudimo sutartyje išvardinti kitas rizikas, dėl kurių pasireiškimo gali atsitikti draudžiamasis įvykis. Draudimas galioja tik nuo draudimo sutartyje išvardintų draudimo rizikų.

7. **IKISUTARTINĖS ŠALIŲ TEISĖS IR PAREIGOS. DRAUDIMO ĮMOKOS NUSTATYMAS**
- 7.1. Papildomai prie šių Taisyklių I bendrųjų sąlygų dalyje aprašytų ikisutartinių draudimo sutarties šalių teisių, pareigų, draudžiant įmonių turtą, taip pat galioja šios teisės ir pareigos:
- 7.1.1. draudikas turi teisę: panaudoti draudėjo duomenis (asmens kodą, bendrovės rekvizitus, buveinės, turto adresą ir t.t.) siekiant gauti informacijos apie numatomą drausti turtą iš VĮ „Registrų centro“ Nekilnojamojo turto registro centrinio duomenų banko;
- 7.1.2. draudėjo pareiga pateikti draudikui norimų drausti objektų draudimo sumas ir nurodyti pageidaujama draudimo vertės tipą;
- 7.1.3. kitos ikisutartinės draudimo sutarties šalių teisės ir pareigos – kaip nustatyta šių Taisyklių I dalies bendrosiose sąlygose ir Lietuvos Respublikos įstatymuose.
- 7.2. Draudimo įmokos dydis ir jos mokėjimo terminai nustatomi šalių susitarimu.
8. **DRAUDĖJO IR DRAUDIKO TEISĖS IR PAREIGOS SUTARTIES GALIOJIMO METU**
- 8.1. Papildomai prie šių Taisyklių I bendrųjų sąlygų dalyje aprašytų draudėjo ir draudiko teisių ir pareigų, draudžiant įmonių turtą, galioja šios:
- 8.2. Draudiko teisės:
- 8.2.1. iš anksto su draudiku ir draudėju suderintu laiku apžiūrėti draudžiamus objektus, patikrinti draudėjo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį vykdymą, priešgaisrinės, turto apsaugos sistemų techninę būklę. Jeigu, draudikui apžiūrint apdraustus objektus, bus nustatyta, kad draudėjas nesilaiko draudiko nurodymų, draudimo sutartyje nustatytų saugumo priemonių, priešgaisrinės apsaugos, turto saugojimo ir eksploatacijos taisyklių, gamybos technologijos, darbo saugos reikalavimų, draudikas turi teisę, pranešdamas draudėjui apie tai raštu, nurodyti protingą terminą, per kurį nustatyti trūkumai turi būti pašalinti. Jei per šį laiką trūkumai nepašalinami, tai yra esminis draudimo sutarties pažeidimas ir draudikas turi teisę nutraukti draudimo sutartį kaip nustatyta šių Taisyklių I dalies bendrųjų sąlygų 3.5 punkte;
- 8.2.2. įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra nevisiško draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių Taisyklių II dalies 5.3 punkte;
- 8.2.3. įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra draudimo padidinta verte, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių Taisyklių II dalies 5.7 punkte;
- 8.2.4. įvykus draudžiamajam įvykiui, patikrinti, ar nėra dvigubo draudimo, o šiam esant – atlyginti patirtų nuostolių dalį, kaip nustatyta šių Taisyklių II dalies 5.9 punkte.
- 8.3. Draudėjo pareigos:
- 8.3.1. sudaryti draudikui sąlygas apžiūrėti draudžiamus objektus, patikrinti draudėjo įsipareigojimų pagal draudimo sutartį vykdymą, priešgaisrinės, turto apsaugos sistemų techninę būklę, kaip nustatyta šių Taisyklių II dalies 8.2.1 punkte bei pašalinti trūkumus, jei tokie būtų nustatyti;
- 8.3.2. rūpintis, kad apdraustas turtas, pastatai, pastatų atitvarinės konstrukcijos, vandentiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos vamzdiniai, elektros instaliacija būtų nuolat prižiūrima ir tvarkinga:
- a) rūpintis, kad apdraustų pastatų stogo danga būtų nuolat tvarkinga;
- b) sugedus elektros instaliacijos įrengimams nedelsiant juos suremontuoti;

- c) nedelsiant vykdyti kompetentingų institucijų nurodymus dėl esamų konstrukcijų ar inžinerinių sistemų atnaujinimo, objektų priešgaisrinės būklės pagerinimo;
- d) nenaudojamuose pastatuose ar patalpose vanden tiekio, šildymo, vėdinimo ar kondicionavimo, kanalizacijos sistemas laikyti tuščias;
- e) rūpintis, kad visi užraktai, spynos, signalizacijos sistemos ir prietaisai būtų visą laiką tvarkingi ir veikiantys, nedelsiant pašalinti jų trūkumus ir gedimus; nedelsiant pakeisti spynas, kurių raktai pamesti, pavogti ar atimti;
- 8.3.3. laikytis visų esamų ir draudimo sutarties sudarymo metu papildomai sutartų objekto saugumo ar rizikos mažinimo priemonių; kontroliuoti, kad vykdoma veikla atitiktų įstatymuose, norminiuose aktuose, turto eksploataavimo taisyklėse, darbo saugos taisyklėse, priešgaisrinės apsaugos tarnybų nurodymuose keliamus saugumo reikalavimus, įrengimų ir pastatų projektinis apkrovimas nebūtų viršytas;
- 8.3.4. draudžiamojo įvykio atveju ar susiklosčius aplinkybėms, dėl kurių kyla realus pavojus įvykti draudžiamajam įvykiui, draudėjas privalo:
- a) nedelsiant, atsižvelgiant į galimybes ir aplinkybes, imtis visų protingų priemonių užkirsti kelią žalos atsiradimui ar jos dydžiui sumažinti. Draudikas atlygina protingas išlaidas, patirtas vykdamas šį reikalavimą. Šios išlaidos įskaičiuojamos į nuostolio dydį, nepriklausomai ar šios išlaidos davė ar nedavė norimą rezultatą;
- b) nedelsiant apie įvykį pranešti atitinkamoms institucijoms ir / ar tarnyboms (pvz., policija, greitoji pagalba, priešgaisrinė tarnyba, avarinės tarnybos ir pan.);
- c) nedelsiant, nuo sužinojimo apie įvykį, pranešti draudikui apie įvykį (vėliausiai per penkias darbo dienas) nurodant žinomą ar numanomą įvykio priežastį;
- d) saugoti sugadintą turtą ar jo liekanas iki atvyks draudiko atstovas bei sudaryti sąlygas jų apžiūrejimui, nebent draudiko atstovas nurodo, kad tai nėra būtina. Jei draudiko atstovas duoda nurodymus dėl turto, jo liekanų saugojimo, būtina nurodymus vykdyti. Išlaidos, patirtos vykdamas nurodymus, įtraukiamos į nuostolių sumą;
- e) suteikti draudikui ar jo įgaliotam atstovui galimybę laisvai ir netrukdomai nustatyti žalos dydį ir priežastis (patikrinti turto apskaitos, įsigijimo, realizavimo, nuomos ir kitus dokumentus);
- f) pateikti visus turimus dokumentus ir informaciją apie draudžiamojo įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį. Draudiko reikalavimu draudėjas (naudos gavėjas) taip pat privalo pateikti dokumentus apie draudžiamojo įvykio aplinkybes, pasekmes ir nuostolio dydį, kuriuos jis turi teisę gauti įstatymu ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka. Preliminarus dokumentų sąrašas draudimo išmokai gauti:
- prašymas draudimo išmokai gauti, kuriame turi būti aprašytas draudžiamasis įvykis ir nurodoma sąskaita, į kurią pervesti draudimo išmoką;
 - sunaikinto ar sugadinto turto sąrašas, kuriame nurodomas turto pavadinimas, įsigijimo / statybos metai, kaina, įsigijimo dokumentai;
 - sąmata, sąskaitos faktūros, mokėjimo pavedimai, pirkimo čekiai, patvirtinantys nuostolio dydį bei išlaidas turtui gelbėti;
 - jei turtas sunaikintas ar sugadintas dėl gaisro – dokumentų, gautų iš priešgaisrinės tarnybos kopijos;
 - jei turtas sunaikintas, sugadintas, ar prarastas dėl vagystės, apiplėšimo, neteisėtus trečiųjų asmenų veikos ar vandalizmo – dokumentai iš policijos, patvirtinantys įvykį, objekto apsaugos sutartys, jei tokios buvo sudarytos.

- Draudikas turi teisę pareikalauti ir kitų dokumentų, kurie yra reikalingi įvykio aplinkybėms ir nuostolio dydžiui nustatyti;
- g) draudėjas privalo pateikti draudikui visus turimus dokumentus, įrodymus ir pilną informaciją, reikalingą imtis veiksmų prieš asmenį, kaltą dėl atsiradusios žalos, ir bendradarbiauti, kad draudikas tinkamai įgyvendintų jam perėjusią reikalavimo teisę;
- h) draudikui pareikalavus suderinti (draudėjas ir su draudėju susiję asmenys, naudos gavėjas) su draudiko įmone ar organizacija, kuri vykdyt sunaikinto, sugadinto, prarasto turto, už kurį bus mokama išmoka, projektavimo, statybos, remonto, gaminimo darbus arba suderinti projektavimo bei turto atstatymo darbų sąmatas. Draudikas turi teisę nemokėti tos išmokos dalies, kuria padidėja nuostolis dėl šios sąlygos nesilaikymo;
- i) jei išmokėjus išmoka:
- paaiškėja, kad pagal draudimo sutartyje nustatytas sąlygas draudimo išmoka neturėjo būti mokama arba turėjo būti mažinama - draudiko raštišku pareikalavimu, per 30 kalendorinių dienų grąžinti draudikui draudimo išmoką arba permokėtą sumą, išskyrus įstatymuose nustatytus atvejus;
 - dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda - grąžinti gautą draudimo išmoką arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui;
 - dingęs turtas, už kurį jau buvo išmokėta draudimo išmoka, atsiranda, bet apgadintas – grąžinti permokėtą draudimo išmokos dalį draudikui ir draudikas įsipareigoja padengti remonto išlaidas arba perleisti atsiradusį turtą (daiktus) draudikui.
- 8.3.5. sužinojus apie padidėjusią draudimo riziką per 5 darbo dienas apie tai raštu informuoti draudiką. Draudimo rizikos padidėjimo atvejai yra numatyti šių Taisyklių II dalies 9 punkte bei draudimo liudijime ar draudimo sutartyje;
- 8.3.6. minėtas draudėjo pareigas taip pat gali atlikti draudėjo darbuotojas arba su juo susiję asmenys. Visi šių Taisyklių nurodymai, skirti draudėjui, yra privalomi ir draudėjo darbuotojams ar su juo susijusiems asmenims. Draudėjas laikomas atsakingu už draudimo sutarties pažeidimus ir tais atvejais, kai pareigas, kylančias iš draudimo sutarties vykdymo, pažeidžia draudėjo darbuotojai ar su juo susiję asmenys.
- 8.4. Draudiko pareigos:
- 8.4.1. gavus pranešimą apie draudžiamąjį įvykį, per penkias darbo dienas atvykti į įvykio vietą ar raštu pateikti instrukcijas dėl tolimesnio įvykio tyrimo veiksmų;
- 8.4.2. nedelsdamas paprašyti iš atitinkamų įstaigų dokumentų, patvirtinančių įvykio faktą ir aplinkybes, jei tokie dokumentai reikalingi.
9. **DRAUDIMO RIZIKOS PADIDĖJIMAS IR KITI ATVEJAI, DĖL KURIŲ IŠ ESMĖS KEIČIASI SUTARTYJE NUMATYTOS APLINKYBĖS**
- 9.1. Rizikos padidėjimas ar atvejai, dėl kurių iš esmės keičiasi draudimo sutartyje numatytos aplinkybės, reikia nedelsiant informuoti draudiką:
- 9.1.1. pasikeitus turto naudojimo paskirčiai, vykdomam veiklos pobūdžiui;
- 9.1.2. kai neveikia, nenaudojamos ar netaikomos priešgaisrinės, turto apsaugos priemonės, nurodytos draudikui kaip veikiančios, įrengtos, prieš sudarant draudimo sutartį;
- 9.1.3. degių, sproglių medžiagų saugojimas, naudojimas (išskyrus kurą, naudojamą pastato šildymui arba jeigu apie tokių medžiagų naudojimą, prieš sudarant draudimo sutartį, buvo informuotas draudikas);
- 9.1.4. statybos, remonto ar rekonstrukcijos darbai draudžiamame objekte. Statybos, remonto, rekonstrukcijos darbai, didinančiais riziką laikoma:

- a) kai reikalingas statybos leidimas darbams atlikti pagal LR teisės aktus;
- b) kai renovuojamos, keičiamos, instaliuojamos šildymo, vandentiekio, kanalizacijos, vėdinimo, kondicionavimo sistemos;
- c) kai vykdomi karštieji darbai: suvirinimas, pjovimas autogenu, smalvinimas naudojant atvirą liepsną, metalo pjovimas ir kiti darbai, kurių metu temperatūra pakyla virš 100 °C.
- b) ir c) nustatytais atvejais, kai statybos darbų sąmata (darbų apimtis, jei sąmata nesustatyta) neviršija 50 000 Lt, draudimo apsauga galioja be atskiro pranešimo draudikui apie rizikos padidėjimą, tačiau draudžiamojo įvykio, įvykusio vykdomų statybos, remonto, rekonstrukcijos darbų pasėkoje, atveju taikoma 2 000 Lt didesnė išskaita nei nustatyta draudimo sutartyje. Taip pat taikomi draudimo apsaugos ribojimai statomam, rekonstruojamam pastatui ir jame esančiam turtui, kurie nustatyti šių Taisyklių II dalies 6.9.2 punkte; bet kokios kitos informacijos, nurodytos prašyme sudaryti draudimo sutartį ar kitaip pateiktos draudikui sudarant draudimo sutartį, pasikeitimas;
- 9.1.5. jei draudėjas sudaro draudimo sutartį su kitu draudiku dėl to paties turto draudimo nuo apdraustos rizikos. Pranešime, draudikui turi būti nurodomas kitas draudikas, kita sutartimi draudžiamas turtas, draudimo sumos ir rizikos.
10. **NUOSTOLIO DYDŽIO APSKAIČIAVIMAS**
- 10.1. Turtas laikomas sugadintu, jei jį įmanoma ir ekonomiškai tikslinga suremontuoti. Turtas laikomas sunaikintu, jeigu jo remontas negalimas dėl techninių priežasčių arba ekonominiu požiūriu nėra tikslingas. Turto remontuoti ekonomiškai netikslinga, jei būtinosios remonto išlaidos yra lygios arba viršija sugadinto turto naują atkuriamąją vertę. Turtas laikomas prarastu, jei po draudžiamojo įvykio nėra išlikę turto liekanų.
- 10.2. Remonto išlaidomis nelaikomos išlaidos, kurios būtų patirtos, jei nebūtų draudžiamojo įvykio, t. y. išlaidos už turto priežiūrą, einamuosius, eilinius remontus ir pan.
- 10.3. Nuostoliu laikoma:
- 10.3.1. kai turtas apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamojo įvykio sugadintas – turto remonto kaina, bet ne daugiau turto naujos vertės nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.3.2. kai turtas apdraustas nauja verte ir dėl draudžiamojo įvykio sunaikintas ar prarastas – analogiško turto įsigijimo, pagaminimo, pastatymo toje vietovėje kaina, įtraukiant projektavimo, montavimo, statymo, transportavimo ir su tuo susijusias išlaidas nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.3.3. kai turtas apdraustas likutine verte ir dėl draudžiamojo įvykio sugadintas – turto remonto kaina dalimi, lygia santykiui tarp turto likutinės vertės ir naujos vertės. Turto remonto kaina negali viršyti turto likutinės vertės nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.3.4. kai turtas apdraustas likutine verte ir dėl draudžiamojo įvykio sunaikintas ar prarastas – turto likutinė vertė prieš pat draudžiamąjį įvykį, bet neviršijant kito / analogiško turto įsigijimo, pagaminimo ar pastatymo kainos nuostolio skaičiavimo dieną;
- 10.3.5. kai sugadinta, sunaikinta, prarasta kompiuterinė įranga, kuriai analogiška jau nebergaminama ar nepardavinėjama, tuomet nuostolis apskaičiuojamas taikant 20 % metinį nusidėvėjimą nuo praėitų metų likutinės vertės, pradedant skaičiuoti nuo antrųjų metų kuomet ši įranga buvo pagaminta;
- 10.3.6. kai sunaikinami ar prarandami grynieji pinigai – sunaikintų, prarastų pinigų suma pagal oficialų Lietuvos banko nustatytą kursą draudimo išmokos mokėjimo dieną;

- 10.3.7. į nuostolio sumą įtraukiamos visos protingos ir ekonomiškai pagrįstos išlaidos, padarytos siekiant užkirsti kelią nuostoliams ar/ir juos sumažinti, turtui saugoti bei kitos išlaidos, reikalingos draudžiamojo įvykio priežastims ir nuostolio dydžiui nustatyti, visos išlaidos, patirtos vykdamas draudiko nurodymus, teritorijos sutvarkymo išlaidos kaip apibrėžta šių Taisyklių II dalies 2.4.1 punkte, taip pat išlaidos, atsirandančios dėl to, kad dėl apdrausto turto, sunaikinto, sugadinto ar prarasto dėl draudžiamojo įvykio, atstatymo, įsigijimo reikia perkelti, pakeisti arba saugoti kitą apdraustą turtą.
- 10.4. Jei dalį žalos atlygino valdžios institucijos ar kiti asmenys, ši suma neįtraukiama į nuostolius.
- 10.5. Jei turtas sunaikintas, nuostolis sumažinamas atėmus po draudžiamojo įvykio išlikusią turto vertę (liekanų vertę).
- 10.6. Turto remonto atveju nuostoliu laikomos tik remonto išlaidos, būtinos sugadinto turto atstatymui iki prieš pat įvykį buvusios būklės, tačiau ne daugiau nei to turto draudimo vertė ir draudimo suma, buvusi prieš pat draudžiamąjį įvykį.
- 10.7. Stiklo dūžio draudžiamojo įvykio atveju, nuostoliu yra laikoma naujo tokio pat stiklo bei su juo tiesiogiai susietų objektų atkūrimo vertė, įskaitant darbus, susijusius su sudužusio stiklo pakeitimu, išlaidas, tačiau neviršijant konkrečiau objekto draudimo sumos.
- 10.8. Jeigu buvo draustos esamos investicijos ir:
- 10.8.1. draudimo laikotarpio metu už apdraustas investicijas įsigytas turtas įvykus draudžiamajam įvykiui buvo sugadintas, sunaikintas ar pavogtas, tai nustatant nuostolį laikoma, kad toks turtas apdraustas nauja verte;
- 10.8.2. draudimo laikotarpio metu turtas buvo suremontuotas ar rekonstruotas, laikoma, kad kiekvieno suremontuoto ar rekonstruoto apdrausto objekto draudimo suma padidėjo tam objektui realiai padarytų ir dokumentais patvirtintų investicijų suma, kuri atskirai nustatyta draudimo sutartyje, ir nuostolis apskaičiuojamas atsižvelgus į draudimo sumos padidėjimą dėl investicijų.
- 10.9. Pridėtinės vertės mokesčiai (PVM), sumokėtas už atliktus darbus, įsigytas medžiagas ar pan. išlaidas, įtraukiamas į nuostolio sumą tik tada, kai jis yra įtrauktas į turto draudimo vertę ir draudimo sumą sudarant sutartį ir negali būti sugrąžintas iš biudžeto, bei draudėjas pateikia pranešimą apie tai, nurodant kokiais įstatymais ar poįstatymiais aktais remiantis tai negali būti padaryta.
11. **EKSPERTŲ DALYVAVIMAS**
- 11.1. Kiekviena draudimo sutarties šalis gali samdyti ekspertus ir remtis jų išvadomis, nustatant įvykio priežastis ir nuostolio dydį.
- 11.2. Jeigu draudimo sutarties šalys nesusitaria kitaip, ekspertais negali būti skiriami asmenys, kurie yra draudiko arba draudėjo konkurentai, turi su jais verslo ryšius, dirba pas konkurentus ar verslo partnerius ir pan.
12. **DRAUDIMO IŠMOKOS MOKĖJIMAS. DRAUDIMO IŠMOKOS NEMOKĖJIMO IR MAŽINIMO ATVEJAI**
- 12.1. Teisę į draudimo išmoką turi tik asmuo (draudėjas, apdraustasis, naudos gavėjas), kuris turi teisėtą draudimo interesą, t. y. kuris patiria nuostolius.
- 12.2. Draudimo išmoka už sugadintą, sunaikintą turtą apskaičiuojama nuostolio dydžio, įvertinus dvigubą draudimą, nevisišką draudimą, draudimą padidinta verte. Iš tokiu būdu apskaičiuotos mokėtinos draudimo išmokos atimama sutartyje ar Taisyklėse numatyta išskaitos suma. Bet kuriuo atveju draudimo išmoka už kiekvieną apdraustą objektą (daiktą) neviršija to

- objekto (daikto) draudimo sumos, išskaičius išskaitą.
- 12.3. Pirmiausia yra išmokama draudimo išmoka remiantis likutine verte.
- 12.4. Turtui, apdraustam nauja verte skirtumas tarp paskaičiuotos išmokos sumos ir sumos, išmokėtos remiantis likutine verte yra mokamas, jeigu dvejų metų laikotarpyje:
– tos pačios rūšies, paskirties ir savybių pastatas yra atstatomas arba suremontuojamas toje pačioje vietoje, o jeigu tai yra neįmanoma, atstatomas arba įsigyjamas kitoje vietoje Lietuvos Respublikos teritorijoje;
– suremontuojami arba įsigyjami tos pačios rūšies, paskirties ir charakteristikų gamybiniai įrenginiai;
– įsigyjamos arba pasigaminamos tos pačios rūšies atsargos;
– draudikui raštu pritarus, įsigyjamas kitos rūšies ar kokybės turtas vietoj sugadinto ar sunaikinto. Teisę į skirtumą turi tik draudėjas arba naudos gavėjas. Perduoti šią teisę kitiems asmenims negalima.
- 12.5. Jeigu atstatymas užsitęsia daugiau nei dvejus metus dėl oficialių institucijų veiksmų, šis laikotarpis yra pridėdamas prie anksčiau minėto dvejų metų laikotarpio.
- 12.6. Draudimo sutartis pasibaigia prieš galiojimo terminą, jei draudikas sumoka visas išmokas, nustatytas draudimo sutartyje.
- 12.7. Draudimo išmoka yra išmokama ne vėliau kaip per 30 dienų nuo tos dienos, kai draudikas gauna visą reikiamą dokumentais pagrįstą informaciją, svarbią ir būtina nustatyti draudžiamąjį įvykio faktui, aplinkybėms, pasekmėms ir draudimo išmokos dydžiui.
- 12.8. Draudikas turi teisę atidėti draudimo išmokos išmokėjimą, jei prieš draudėją, su draudėju susijusį asmenį ar naudos gavėją yra pareikštas civilinis ieškinys, pradėtas ikiteisminis tyrimas ar prasidėjęs teisminis nagrinėjimas – iki proceso pabaigos, jeigu sprendimas procese turi reikšmę nustatant ar įvykis yra draudžiamasis ar (ir) nustatant nuostolio dydį bei kitais draudimo sutartyje ar įstatymais numatytais atvejais.
- 12.9. Draudimo išmoka yra mokama į raštu nurodytą draudėjo (naudos gavėjo) arba į jo raštu nurodytą asmens banko sąskaitą arba, draudiko pasirinkimu, mokama tiesiogiai statybos, remonto ar/ir kitoms įmonėms bei organizacijoms už sunaikinto, sugadinto turto atstatymą, remontą, turto gelbėjimą, nuostolių mažinimą, įvykio tyrimą ir pan.
- 12.10. Draudikas turi teisę atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar ją sumažinti:
- 12.10.1. jeigu draudėjas nepranešė draudikui apie draudimo rizikos padidėjimą ir dėl šios priežasties buvo patirti ar padidėjo nuostoliai;
- 12.10.2. jeigu draudėjas nevykdė draudiko duotų ir draudimo liudijime nustatytų nurodymų dėl draudimo rizikos sumažinimo;
- 12.10.3. jeigu draudėjas ar su draudėju susiję asmenys dėl savo kaltės neįvykdė ar netinkamai vykdė šių Taisyklių II dalies 8.3.2 ir 8.3.3 punktuose numatytas pareigas ir dėl šios priežasties buvo patirti ar padidėjo nuostoliai;
- 12.10.4. jei draudėjas ir / ar apdraustasis, ir / ar naudos gavėjas tinkamai neinformuoja draudiko, tyčia ar dėl didelio neatsargumo pateikia neteisingą ar nepilną informaciją apie draudžiamąjį įvykį;
- 12.10.5. jei draudėjas ir / ar apdraustasis, ir / ar naudos gavėjas nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingų draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu;
- 12.10.6. jei draudėjas ir / ar apdraustasis, ir / ar naudos gavėjas nesuteikia draudikui galimybės tinkamai įvertinti nuostolių dydį ir priežastis;

- 12.10.8. jei draudėjas ir / ar apdraustasis, ir / ar naudos gavėjas nesilaiko draudimo sutarties sąlygų ar protingų draudiko reikalavimų, susietų su draudimo rizikos sumažinimu;
- 12.10.9. jei draudėjas ir / ar apdraustasis, ir / ar naudos gavėjas nurodė sudarant draudimo sutartį esant įrengtas apsaugos sistemas, kurios nebuvo naudojamos arba nebuvo įrengtos.
- 12.10.10. kitais draudimo sutartyje ir įstatymų nustatytais atvejais.
- 12.11. Draudikas atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką:
- 12.11.1. jei draudžiamasis įvykis įvyko dėl draudėjo, apdraustojo ar naudos gavėjo tyčios;
- 12.11.2. jei reikalavimas ją mokėti remiasi apgaule, t. y. draudėjas, su juo susiję asmenys, apdraustasis ar naudos gavėjas bandė suklaidinti draudiką klastodamas faktus, pateikdamas neteisingus duomenis, neteisėtai padidina nuostolio sumą;
- 12.11.3. jei vagystės ar apiplėšimo fakto nepatvirtina policija, o taip pat už tuos daiktus, apie kurių dingimą dėl draudžiamąjį įvykio draudėjas nepranešė policijai.
- 12.12. Draudikas privalo įrodyti aplinkybes, kurios atleidžia jį nuo draudimo išmokos mokėjimo ar leidžia ją sumažinti.
- 12.13. Jei draudikas nusprendžia atsisakyti mokėti draudimo išmoką ar jos dalį, jis privalo įvertinti draudėjo kaltę, pažeidimo svarbumą, priežastinį ryšį tarp pažeidimo ir pasekmių, dėl pažeidimo atsiradusį žalos dydį.

13. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

- 13.1. Jei draudimo sutartyje draudimo sumos, franšizės (išskaitos), įmokos ar kitos sumos nurodytos kita valiuta nei litai, atitinkami mokėjimai pagal draudimo sutartį daromi litais pagal mokėjimo dieną galiojančią oficialų Lietuvos banko nustatytą lito ir atitinkamos valiutos kursą.
- 13.2. Draudimo sutarties šalys, sudarydamos draudimo sutartį, gali papildyti šias Taisykles, arba susitarti dėl kitų, nei šiose Taisyklėse nurodytos, sąlygų taikymo.

III DALIS. PAPILDOMOS TURTO DRAUDIMO SĄLYGOS

DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 001 TURTO VISŲ RIZIKŲ DRAUDIMAS

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo apsauga apdraustajam turtui apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus įvykius nurodytus šios sąlygos 2 punkte, Taisyklių II dalies 6.9 punkte arba dėl kitų draudėjo ir draudiko sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių.
2. Nedraudžiamieji įvykiai. Draudimo išmoka nemokama, jeigu draudimo sutartyje raštu nesutarta kitaip, kai apdraustas turtas buvo sunaikintas, sugadintas ar prarastas arba atsirado nuostolių dėl bet kurio iš šių įvykių ar priežasčių:
- 2.1. dėl lietaus, potvynio, sniego slėgio poveikio, kitokių kritulių ar audros įrengimams ir atsargoms, esantiems lauke, stoginėse, atviruose priestatuose bei statiniuose ar šiltnamiuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga, išskyrus atvejus, kai šis turtas yra pritaikytas naudoti ar saugoti lauke, stoginėse, atviruose priestatuose bei statiniuose ar šiltnamiuose, dengtuose tik audiniais, plastmasine plėvele ar pan. medžiaga;

- 2.2. dėl lietaus, krušos, sniego, purvo, vandens ar vandens nešamų daiktų įsiveržimo pro nesandariai ar nevisiškai uždarytus langus, lauko duris ar kitas angas, išskyrus atvejus, kai šios angos atsirado dėl draudžiamąjį įvykių;
- 2.3. skysčių ištekėjimo ar išsiliejimo neapsaugomose patalpose dėl šalčio sprogdus (plyšus) įrengimams, talpykloms, vamzdynams, tačiau tuo atveju, kai toks sprogdimas (plyšimas) įvyko dėl staiga ir netikėtai šilumos tiekimo sutrikimo, kurio nekontroliuoja draudėjas ar su juo susiję asmenys, kilę nuostoliai yra atlyginami;
- 2.4. trūkumų ir defektų, apie kuriuos draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo arba privalėjo žinoti;
- 2.5. sukčiavimo, pasisavinimo, grobstymo, iššvaistymo, turto prievartavimo ar kitų į draudėją ar draudiką nukreiptų veiksmų, nepagrįstai ir neteisėtai gauti draudimo išmoką;
- 2.6. vagystės (be įsibrovimo ar plėšimo požymių), tačiau nuostoliai dėl vagystės su įsibrovimu, plėšimo bei vandalizmo po įsibrovimo yra atlyginami; vagystė su įsibrovimu – turto pagrobimas įsilaužus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją; turto pagrobimas iš užrakintos patalpos prieš jos užrakinimą į ją įsigavus ar ten pasislėpus; taip pat turto pagrobimas įsibrovus į užrakintą patalpą, saugyklą, talpą, seifą ar saugomą aptvertą teritoriją panaudojus padirbtą raktą ar tikrą raktą, kuris pagrobtas vagystės metu įsilaužus arba plėšimo metu ir tik tais atvejais, kai dėl šio fakto pranešta policijai; plėšimas - turto pagrobimas panaudojus fizinį smurtą ar grasinant jį panaudoti tuoj pat arba kitaip atimant galimybę draudėjui ar jo atstovui priešintis. Draudėjo atstovais šiuo atveju laikomi asmenys, kuriems draudėjas pavedė pervežti apdraustą turtą, saugoti draudimo vietą (patalpas, teritoriją) ar apdraustą turtą; vandalizmas po įsibrovimo - apdrausto turto tyčinis sugadinimas ar sunaikinimas po įsilaužimo patekus į apdraustą patalpą;
- 2.7. nuostoliai, kurie paaiškėja turto inventorizacijos, turto surašymo metu;
- 2.8. ugnies, šilumos poveikio apdraustam turtui, dalyvaujant gamybiniame procese (jį lydant, suvirinant, džiovinant, lyginant, rūkant, kepant ar pan.), išskyrus atvejus, kai gaisras išplito ir sunaikino, sugadino ir kitą apdraustą turtą;
- 2.9. įrengimų vidinių elektroninių ir / ar vidinių mechaninių gedimų, išskyrus atvejus, kai dėl šių priežasčių įvyko draudžiamasis įvykis ir buvo sugadintas ar sunaikintas kitas apdraustas turtas (atlyginami tik kitam apdraustam turtui padaryti nuostoliai).

DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 002 ELEKTRONINĖS ĮRANGOS GEDIMŲ DRAUDIMAS

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudžiami elektroninės įrangos gedimai. Elektroninės įrangos gedimas, tai staigus ir netikėtai elektroninės ir kompiuterinės įrangos (toliau tekste – įrangos), įskaitant pastato funkcionalumą palaikančią elektroninę įrangą (nepriklausomai nuo to ar pastatai yra apdrausti, ar ne), gedimas dėl:
- 1.1. trumpo sujungimo, viršįtampių, elektros įtampos svyravimų ir indukcijos;
- 1.2. gamybos klaidų ar nekokybiškų medžiagų gaminant įrangą panaudojimo, išskyrus gedimus, už kuriuos įstatymų nustatyta tvarka ar pagal sutartį atsako įrangos gamintojas, pardavėjas, nuomotojas, remontuojantis ar vykdančias techninį aptarnavimą asmuo;
- 1.3. kitų priežasčių, išskyrus įvykius nurodytus šios sąlygos 2 punkte, taisyklių II dalies 6.9 punkte arba dėl kitų

- draudėjo ir draudiko sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių.
2. Papildomi nedraudžiamieji įvykiai elektroninės įrangos gedimų draudimui. Pagal šią riziką nedraudžiama nuo turto sunaikinimo, sugadinimo ar praradimo dėl:
- 2.1. gedimų atsiradusių dėl įrangos defektų ir / ar trūkumų, apie kuriuos draudėjas ar su juo susiję asmenys žinojo ar turėjo žinoti;
- 2.2. reguliavimų, funkcinių trūkumų taisymų, techninio aptarnavimo (išskyrus tuos atvejus, kai tai susiję su remontu dėl įvykusio draudžiamąjį įvykių);
- 2.3. estetinio pobūdžio defektų, tokių, kaip įbrėžimai ant dažytų, poliruotų ar emaliuotų paviršių;
- 2.4. bet kurios rūšies didėjančių nuostolių ar nuostolių, atsirandančių dėl tolesnio sugedusios įrangos naudojimo;
- 2.5. nuostolių susijusių su duomenų laikmenomis, duomenų praradimu, atstatymu ar duomenų atgaminimu, net jei duomenys ar duomenų laikmenos buvo prarastos dėl draudžiamąjį įvykių;
- 2.6. elektros instaliacijos projekcinio apkrovimo sąmoningo viršijimo;
- 2.7. izoliacijos defektų, jeigu draudėjas apie tai žinojo ar privalėjo žinoti.
3. Pagal šią sąlygą nedraudžiama:
- 3.1. specializuota technika, kuri neskirta važiuoti keliais (pervežama), speciali technika, dirbanti tik apibrėžtoje teritorijoje (pvz. kelių tiesimo technika: plentvoliai, greideriai, buldozeriai, ekskavatoriai ir pan.; miško darbų technika; krautuvai ir pan.), žemės ūkio technika;
- 3.2. įranga esanti nebaigtuose statyti, rekonstruojamuose pastatuose ar pastatuose, kuriuose vykdomi kapitalinio remonto darbai.

DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 003 NEŠIOJAMŲ KOMPIUTERIŲ IR KITOS SMULKIOS NEŠIOJAMOS ĮRANGOS DRAUDIMAS LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJOJE

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Tik šios papildomos draudimo sąlygos atžvilgiu turtas reiškia nešiojamą kompiuterius ir kitą smulkią nešiojamą įrangą, nustatytą draudimo sutartyje (toliau tekste – turtas).
2. Pagal šią sąlygą draudžiamo turto draudimo apsaugos galiojimo teritorija (draudimo vieta) yra Lietuvos Respublika.
3. Turtas apdraudžiamas nuo tų pačių draudžiamųjų įvykių, kurie yra numatyti draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
4. Besąlyginė išskaita:
- 4.1. vagystės atveju 20 % nuostolio sumos, bet nemažiau kaip 1.000 Lt;
- 4.2. visais kitais atvejais 1.000 Lt.
5. Papildomai susitariama, kad bus atlyginami nuostoliai dėl apdrausto turto sugadinimo ar sunaikinimo automobilio avarijos metu.
6. Papildomi nedraudžiamieji įvykiai:
- 6.1. turto praradimas dėl vagystės:
- 6.1.1. jeigu nėra jokių įsilaužimo į pastatą, patalpą ar stacionarų transporto priemonės skyrių ir / ar dalį, skirtą багаžiui (įskaitant, bet neapsiribojant, automobilio багаžinę) žymių;
- 6.1.2. jeigu nėra įrodymų, patvirtinančių apiplėšimo faktą ir nėra įmanoma nustatyti tokio nusikaltimo laiko, aplinkybių ir vietos;

- 6.1.3. iš automobilio, jo priekabos ar vandens transporto priemonės, nepriklausomai nuo to, ar tai buvo įsilaužta, ar ne, jei turtas buvo paliktas be priežiūros ne bagažui skirtame stacionariame rakinamame skyriuje ar dalyje;
- 6.1.4. turtas yra pamestas ar paliktas, jo dingimas nepastebėtas iki inventorizacijos.
- 6.2. bet kokie turto pažeidimai (pvz. išvaizdos pakitimai), neturintys įtakos funkcionalumui.
- 6.3. bet kokie turto vidiniai gedimai yra neatlyginami.
7. Papildomi reikalavimai saugumui:
- 7.1. turtas negali būti paliktas automobilyje, priekaboje ar laive be priežiūros nakties metu (nuo 21 iki 7 val.), o dieną turi būti saugomas užrakintas minėtų transporto priemonių stacionariuose bagažo skyriuose ar tam skirtose dalyse, tokiu būdu, kad į saugojimo vietą negali būti patenkama nepažeidus jų užraktų ar struktūrų;
- 7.2. turtas negali būti paliktas lengvoje priekaboje ar palapinėje, automobilio salone;
- 7.3. turtas turi būti pervežamas kaip rankinis bagažas lėktuvu, laivu, geležinkelio transportu;
- 7.4. turtas, pervežamas automobilyje, turi būti supakuotas ir patalpintas laikantis įprastų protingų saugumo priemonių, taikomų tokios rūšies turtui.

**DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 004
NEŠIOJAMŲ
KOMPIUTERIŲ IR
KITOS SMULKIOS
NEŠIOJAMOS ĮRANGOS
DRAUDIMAS EUROPOS
TERITORIJOJE**

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Tik šios papildomos draudimo sąlygos atžvilgiu turtas reiškia nešiojamus kompiuterius ir kitą smulkia nešiojamą įrangą, nustatytą draudimo sutartyje (toliau tekste – turtas).
2. Draudimo apsaugos galiojimo teritorija (draudimo vieta) yra bet kur geografinės Europos teritorijoje.
3. Turtas apdraudžiamas nuo tų pačių draudžiamųjų įvykių, kurie yra numatyti draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
4. Besąlyginė išskaita:
- 4.1. vagystės atveju 20% nuostolio sumos, bet nemažiau kaip 1.000 Lt;
- 4.2. visais kitais atvejais 1.000 Lt.
5. Papildomai susitariama, kad bus atlyginami nuostoliai dėl apdrausto turto sugadinimo ar sunaikinimo automobilio avarijos metu.
6. Papildomi nedraudžiamieji įvykiai:
- 6.1. jeiigu nėra jokių įsilaužimo į pastatą, patalpas ar stacionarų transporto priemonės skyrių ir / ar dalį, skirtą bagažui (įskaitant, bet neapsiribojant, automobilio bagažinę) žymių;
- 6.1.1. jeiigu nėra jrodymų, patvirtinančių apiplėšimo faktą ir nėra įmanoma nustatyti tokio nusikaltimo laiko, aplinkybių ir vietos;
- 6.1.2. iš automobilio, jo priekabos ar vandens transporto priemonės, nepriklausomai nuo to, ar tai buvo įsilaužta, ar ne, jei turtas buvo paliktas be priežiūros ne bagažui skirtame stacionariame rakinamame skyriuje ar dalyje;
- 6.1.3. turtas yra pamestas ar paliktas, jo dingimas nepastebėtas iki inventorizacijos;
- 6.2. bet kokie turto pažeidimai (pvz., išvaizdos pakitimai), neturintys įtakos funkcionalumui;
- 6.3. bet kokie turto vidiniai gedimai yra neatlyginami.
7. Papildomi reikalavimai saugumui:

- 7.1. turtas negali būti paliktas automobilyje, priekaboje ar laive be priežiūros nakties metu (nuo 21 iki 7 val.), o dieną turi būti saugomas užrakintas minėtų transporto priemonių stacionariuose bagažo skyriuose ar tam skirtose dalyse, tokiu būdu, kad į saugojimo vietą negali būti patenkama nepažeidus jų užraktų ar struktūrų;
- 7.2. turtas negali būti paliktas lengvoje priekaboje ar palapinėje, automobilio salone;
- 7.3. turtas turi būti pervežamas kaip rankinis bagažas lėktuvu, laivu, geležinkelio transportu;
- 7.4. turtas, pervežamas automobilyje, turi būti supakuotas ir patalpintas laikantis įprastų protingų saugumo priemonių, taikomų tokios rūšies turtui.

**DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 005
BŪSIMOS INVESTICIJOS**

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Būsimos investicijos – tai draudėjo planuojamos investicijos į pastatus ar įrengimus per visą draudimo laikotarpį:
- 1.1. apdraustų pastatų būklės pagerinimui (remontui ar rekonstrukcijai);
- 1.2. naujų įrengimų įsigijimui.
2. Draudimo sutartyje nurodyta investicijų draudimo suma galioja bendrai toms turto grupėms (pastatams, įrengimams), dėl kurių draudimo yra susitarta ir kurios nurodytos draudimo sutartyje.
3. Būsimos investicijos apdraudžiamos nuo tų pačių draudžiamųjų įvykių, kurie yra numatyti draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
4. Nuostoliai draudžiamojo įvykio atveju atlyginami:
- 4.1. už įrengimus, kurie buvo įsigyti draudimo sutarties galiojimo metu;
- 4.2. už apdrausto turto (pastatų, įrengimų) vertės padidėjimą, dėl pagerinimų, atliktų draudimo sutarties galiojimo metu.
5. Draudžiamo turto draudimo vertei padidėjus dėl investicijų į pastatus ar įrengimus, nevisiško draudimo sąlyga taikoma, jei draudžiamo turto draudimo suma kartu su būsimų investicijų draudimo suma mažesnė už draudžiamo turto draudimo vertę įvykio dieną.

**DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 006
STACIONARIŲ REKLAMOS
STENDŲ DRAUDIMAS**

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Stacionarūs reklamos stendai – tai draudimo liudijime ar kitur draudimo sutartyje draudėjo nurodytu ir draudimo sutartyje nustatytu adresu esantys prie žemės, pastato dalies ar kito statinio stacionariai pritvirtinti lauko reklamos stendai: iškabos, šviesdėžės, šviečiančios tūrinės raidės, elipsiniai stendai ir pan., išskyrus tentines ir mobilias reklamas.
2. Turtas apdraudžiamas nuo tų pačių draudžiamųjų įvykių, kurie yra numatyti draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
3. Besąlyginė išskaita 400 Lt.
4. Papildomi reikalavimai saugumui:
- 4.1. stacionarūs reklamos stendai turi būti patikimai pritvirtinti prie nejudamų konstrukcijų (pastatų, statinių, bokštų, įrenginių ir pan.) ne mažiau kaip trys metrai nuo žemės paviršiaus;
- 4.2. stacionarių reklamos stendų tvirtinimo konstrukcija turi būti tokia, kad jų nuėmimas (demonravimas) būtų negalimas mechaniškai nepažeidus pačios tvirtinimo elementų konstrukcijos.

**DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 007
GRYNUJŲ PINIGŲ
DRAUDIMAS**

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudikas ir draudėjas sutaria, kad yra apdraudžiami gryniesi pinigai, esantys draudimo vietoje saugykloje, seife arba darbo vietoje, kurioje atliekamos operacijos su grynaisiais pinigais.
2. Gryniesi pinigai apdraudžiami nuo tų pačių draudžiamųjų įvykių, kurie yra numatyti draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
3. Draudžiama pirmos rizikos draudimu.
4. Draudėjas privalo laikytis šiame priede žemiau nustatytų saugumo reikalavimų. Saugumo reikalavimai:
- 4.1. Patalpose, kuriose laikomi pinigai, yra įrengta turto apsaugos signalizacija, atitinkanti žemiau nustatytus reikalavimus:
- 4.1.1. įrengti davikliai, kurie reaguoja į bet kurio lango ir bet kurių durų atidarymą, visų langų ir / ar durų stiklo dūžius;
- 4.1.2. įrengti judesio davikliai, kontroliuojantys langus ir duris, įskaitant vidines duris į patalpas, kuriose yra seifas;
- 4.1.3. signalizacija yra pajungta prie visą parą budinčios apsaugos tarnybos (policijos) pulto;
- 4.1.4. bet koks signalizacijos atjungimas negalimas be išorinio mechaninio, terminio ar elektros poveikio;
- 4.1.5. išorinis pastato perimetras bei seifai visą parą yra kontroliuojami vaizdokameromis, videokamerų įrašai saugomi ne trumpiau kaip 7 paras;
- 4.1.6. patalpose įrengta priešgaisrinės apsaugos signalizacija, pajungta į visą parą budinčios apsaugos tarnybos (policijos) pultą;
- 4.1.7. draudimo apsauga negalioja, jeigu raktai nuo seifo (ar kitos priemonės, skirtos atrakinti seifą, įskaitant, bet neapsiribojant, magnetines korteles, kodus, slaptąžodžius) laikomi toje pat patalpoje, kurioje stovi seifas.
- 4.2. Reikalavimai darbo vietai, kurioje atliekamos operacijos su grynaisiais pinigais:
- 4.2.1. darbo metu darbo vieta privalo būti prižiūrima ir kontroliuojama darbuotojo. Šio darbuotojo darbo vietoje turi būti įrengtas slaptas signalizacijos įjungimas, kurį įjungus aliarmo signalas perduodamas į visą parą budinčios apsaugos tarnybos (policijos) pultą;
- 4.2.2. darbuotojas privalo laikytis esamų rašytinių instrukcijų, kaip elgtis vagystės ir apiplėšimo atveju ir jas vykdyti.
- 4.3. Seifas – tai padidinto saugumo metalinė talpa, kuri stacionariai pritvirtinta prie nejudamų, pastatą nešančių, laikančių konstrukcijų. Šios talpos spyra turi būti rakinama mažiausiai 2 kryptimis, o kiekvienos sienelės storis turi būti ne mažesnis kaip 3 mm. Seifų pritvirtinti nereikia, jei jų svoris ne mažesnis kaip 300 kg. Metalinės dalys yra padidinto atsparumo mechaniniam ir terminiam poveikiui.

**DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 008
GYVENAMŲJŲ NAMŲ
BENDRŲJŲ PATALPŲ
DRAUDIMAS**

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo objektas - pagal šią papildomą draudimo sąlygą yra apdraudžiami šie bendrojo naudojimo objektai (bendroji dalinė daugiabučio namo savininkų nuosavybė):
- 1.1. bendrosios patalpos - pastato dalys (daugiabučio namo laiptinės, holai, koridoriai, galerijos, palėpės, sandėliai, rūšiai, pusrūšiai ir kitos patalpos), kurios yra visų buto savininkų bendra dalinė nuosavybė ir

nuosavybės teise nepriklauso atskiriems patalpų savininkams;

- 1.2. bendrosios konstrukcijos - pagrindinės daugiabučio namo laikančiosios (pamatai, išorinės pastato sienos, perdenginiai, stogas) ir kitos konstrukcijos (balkonų bei laiptinių konstrukcijos, fasadų apdailos elementai, įėjimo į namą laiptai ir durys);
- 1.3. bendroji inžinerinė įranga - daugiabučio namo vandentiekio, kanalizacijos, dujų, šilumos, elektros, telekomunikacijų ir rodmenų tinklai, ventiliacijos kameros, vamzdiniai ir angos, šildymo radiatoriai, elektros skydinės, liftai, televizijos kolektyvinės antenos ir kabeliai, šilumos mazgai, karšto vandens ruošimo įrenginiai, katilinės ir kita bendro naudojimo inžinerinė techninė įranga bendrojo naudojimo patalpose ar konstrukcijose, taip pat šie objektai, įrengti atskiriems gyvenamųjų ir negyvenamųjų patalpų savininkams nuosavybės teise priklausančiose patalpose, jeigu jie susiję su viso namo inžinerinės techninės įrangos funkcionavimu ir jeigu jie nėra trečiųjų asmenų nuosavybė.
2. Gyvenamųjų namų bendrosios patalpos apdraudžiamos nuo visų tų rizikų, kurios yra numatytos draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
3. Pastato dalys, kurios yra draudžiamos pagal gyvenamųjų pastatų bendrųjų patalpų draudimą, nedraudžia bet kokio atskiro buto nuosavybės (apimant nenešančių sienų, pertvarų, grindų, vidaus apdailos, vidaus durų, vidaus langų, pastatytų/sumontuotų drabužinių, šildytuvų, nepriklausančių kolektyvinei šildymo sistemai, santechninės įrangos ir t.t.).
4. Pastato dalys/konstrukcijos ir atskiri objektai, kurie nėra draudžiami pagal gyvenamųjų pastatų bendrųjų patalpų draudimo sąlygą:
- 4.1. pastato dalys, kurios fiziškai nėra pastato dalys/konstruktinė dalis (tokios kaip statybinės medžiagos, ar dalys, kurios buvo išrinktos ar nuimtos nuo pastato);
- 4.2. įrengimai ar atsargos saugomos pastate, kurie nėra funkcinė pastato konstrukcijos dalis (pvz. dviračiai, baldai, degalai ir pan.);
- 4.3. markizės, reklamos iškabos, skelbimų lentos, įmonių ženklai, ženklai pritvirtinti prie pastato išorinių sienų.
- 4.4. elektros, vandentiekio, kanalizacijos, šildymo, komunikacijos ir apsaugos sistemos, esančios pastato išorėje (tokios kaip pastotės, transformatoriai, vamzdžiai ar šaldymo kompresoriai), išskyrus elementus nejudamai pritvirtintus prie pastato nešančiųjų konstrukcijų;
- 4.5. žemė ir / ar bet kokie gyvi organizmai (augalai, gyvūnai, paukščiai, žuvis, grybai);
- 4.6. priplaukos, molai, jūros keliai, kanalai, dokai ir pan.;
- 4.7. akvariumai ir akvariumo įranga, akvariumo įrengimai, akvariumo vanduo;
- 4.8. plaukimo baseino vanduo ir įrengimai;
- 4.9. skysčiai ar dujos techninių pastato sistemų viduje;
- 4.10. gręžiniai (vandens gręžiniai, fontanai, gręžinių įranga, ar gręžinių vanduo);
- 4.11. bet koks kitas turtas nenurodytas šios sąlygos 1.1 – 1.3. punktuose.

**DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 009
ILGALAIKIŲ
DRAUDIMO SUTARČIŲ
SĄLYGA**

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Jei draudimo sutartyje nustatytas ilgesnis nei vienerių metų draudimo laikotarpis, tai kiekvienų einamųjų draudimo metų pabaigoje:
- 1.1. kitiems draudimo metams gali būti nustatoma kita draudimo suma, draudimo įmoka, išskaita (pvz. siekiant išvengti nevisiško draudimo, dėl įstatymų pasikeitimų, perdraudimo sąlygų pasikeitimo, nuostolių istorijos ir pan.);

- 1.2. jei per draudimo metus keitėsi draudimo Taisyklės, kurių pagrindu apdrausta, šie pakeitimai įsigalioja tik nuo kitų draudimo metų pradžios.
2. Draudikas privalo pranešti draudėjui apie bet kokius draudimo sąlygų pasikeitimus raštu ne vėliau kaip prieš 1 mėnesį iki einamųjų draudimo metų pabaigos.
3. Nesant pranešimų apie draudimo sąlygų pasikeitimus, draudimo liudijimas kitais draudimo metais galioja tomis pačiomis sąlygomis, kaip ir praėjusiais, ir draudimo įmoka turi būti mokama tokia pati ir tais pačiais terminais, kaip ir draudimo metais prieš tai.
4. Jei draudėjas nesutinka su draudimo sutarties sąlygų pakeitimais, apie tai draudėjui raštu pranešus draudikui iki einamųjų draudimo metų pabaigos, draudimo sutartis nutrūksta nuo einamųjų draudimo metų pabaigos ir draudėjui grąžinama visa iš anksto sumokėta draudimo įmoka už likusį draudimo sutarties galiojimo laikotarpį.
5. Kitaip draudimo sutartis gali būti nutraukiama kaip nustatyta šių Taisyklių I dalies 3 punkte.
6. Draudėjui ar naudos gavėjui iki einamųjų draudimo metų pabaigos raštu nepranešus apie nesutikimą su draudimo sutarties sąlygų pakeitimais, draudimo sutarties sąlygų pasikeitimai įsigalioja nuo kitų draudimo metų pradžios.

DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 010 ĮRENGIMŲ VIDINIŲ GEDIMŲ SĄLYGA

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Draudimo apsauga apdraustų mašinų ar įrengimų atveju apima bet kokius šio turto sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo įvykius, staiga ir netikėtai įvykusius draudimo apsaugos galiojimo metu, išskyrus nedraudžiamuosius įvykius, nurodytus šio skyriaus 5 punkte, Taisyklių II dalies 6.9 punkte ar kitų draudėjo ir draudiko sutartų ir draudimo sutartyje nurodytų nedraudžiamųjų įvykių.
2. Objektams apdraustiems pagal šią papildomą sąlygą bei pagal šių Taisyklių III dalies draudimo apsaugos sąlyga Nr. 001 „Turto visų rizikų draudimas“, tai negalioja sąlygos Nr. 001 „Turto visų rizikų draudimas“ 2.9 punktas.
3. Draudimo objektas:
 - 3.1. apdraustos yra mašinos, įrengimai, aparatai, įrenginiai (įrengimai energijai gaminti, energijos skirstymo įrengimai ir įrenginiai, įvairios gamybinės ir pagalbinės mašinos ir kt.), nurodytos draudimo liudijime ar draudimo sutartyje;
 - 3.2. duomenų laikmenos, duomenys, programos pagal šią draudimo sąlygą yra nedraudžiami;
 - 3.3. draudimo apsauga galioja tik tam apdraustam turtui, kuris nustatyta tvarka išbandytas ir perduotas eksploatacijai.
4. Draudžiamieji įvykiai.
 - 4.1. Draudikas atlygina draudėjui apdrausto turto sunaikinimo ar sugadinimo staiga ir netikėtai kilusius nuostolius dėl:
 - 4.1.1. staiga ir netikėtai atsiradusio įvykio apdrausto turto darbo metu, tokio kaip išsireguliuojimas, detalių tvirtinimo atsipalaidavimas;
 - 4.1.2. apsauginių prietaisų avarijos ar klaidingo suveikimo, pašaliniių daiktų patekimo;
 - 4.1.3. trūkumų, plyšimų ar lūžimų dėl išcentriniių jėgų;
 - 4.1.4. vandens trūkumo garo katiluose ar aukšto slėgio induose;
 - 4.1.5. padidėjusio slėgio, išskyrus atvejus, kai slėgis padidėjo dėl įvykių, nurodytų draudimo apsaugos sąlygos Nr. 010 „Įrengimų vidinių gedimų sąlyga“ 5 punkte;
 - 4.1.6. trumpo elektros sujungimo, padidėjusios įtampos ar padidėjusios srovės, išskyrus atvejus, kai tai padidėjo

- dėl įvykių, nurodytų draudimo apsaugos sąlygos Nr. 010 „Įrengimų vidinių gedimų sąlyga“ 5 punkte;
 - 4.1.7. konstrukcijų, medžiagų, projektavimo, gamybos trūkumų ir / ar klaidų bei montavimo klaidų;
 - 4.1.8. draudėjo darbuotojų klaidingų veiksmų (darbuotojų klaidingi veiksmai – tai darbuotojų atsitiktiniai veiksmai, susiję su kvalifikacijos, patirties stoka ir lemiantys prižiūravimo apdrausto turto gedimus);
 - 4.1.9. audros (įskaitant nuostolius pagal šią sąlygą apdraustam turtui, kuriuos sukėlė dėl audros poveikio ant jo užvirte pastatai, jų dalys, medžiai ir kt.);
 - 4.1.10. bet kokių kitų įvykių, nenurodytų draudimo apsaugos sąlygos Nr. 010 „Įrengimų vidinių gedimų sąlyga“ 5 punkte arba nenustatytų kitur draudimo sutarties sąlygose kaip nedraudžiamieji įvykiai.
5. Nedraudžiamieji įvykiai.
 - 5.1. Bandymai. Draudimo apsauga neapima jokių nuostolių kuomet tyčia viršijamas techninės apkrovos.
 - 5.2. Aptarnavimo išlaidos. Draudikas neatlygina išlaidų reguliavimui ir remontui, funkciniių trūkumų taisymui, prevenciniam ar periodiškam aptarnavimui, dalių pakeitimui, išskyrus atvejus, kai tai susiję su apdrausto turto atstatymu po draudžiamojo įvykio.
 - 5.3. Netinkamas remontas. Draudikas neatlygina nuostolių dėl sunaikinimų ar sugadinimų, atsiradusių naudojant apdraustą įrangą po draudžiamojo įvykio, bet dar neatlikus remonto, kuris garantuotų normalų (t. y. gamintojo ar tiekėjo nustatytą) įrangos veikimą.
 - 5.4. Pagalbinės medžiagos. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų pagalbinėms medžiagoms, naudojamoms apdraustuose įrengimuose, tokioms kaip, degalai, aušinimo priemonės, tepalai, kuras, filtrų užpildai, šaldymo agentai, katalizatoriai, chemikalai, kontaktinės medžiagos (t. y. medžiagos, reguliuojančios kitų medžiagų tarpusavio veikimą).
 - 5.5. Greitai susidėvinčios detalės. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų greitai susidėvinčioms detalėms, naudojamoms apdraustuose įrengimuose, tokioms kaip graviruoti cilindrai, stikliniai, porcelianiniai ar keraminiai daiktai, guminės padangos, guminės, tekstilinės, ar plastmasinės futeruotės ir / ar juostos, sietai, žarnos, šepėčiai, grandinės, vielos, trosai, diržai, porcelianinės ir keraminės, stiklinės detalės, katilų, krosnių ar rezervuarų plytinės futeruotės, krosnių grotelės, degiklių tūtos ir kt., išskyrus tuos atvejus, kai tos sunaudojamos medžiagos ar dalys buvo pažeistos ryšium su kitu nuostoliu, apdraustu pagal šią draudimo sutartį.
 - 5.6. Keičiami instrumentai. Draudimas nedengia nuostolių, sukeltų visų rūšių keičiamiems instrumentams: grąžtams, peiliams, rėžtuvams, pjūklams, trupinimo plaktams, liejimo modeliams ir formoms, štampams, matricoms, abrazyviniams diskams ir kt., išskyrus tuos atvejus, kai tos sunaudojamos medžiagos ar dalys buvo pažeistos ryšium su kitu nuostoliu, apdraustu pagal šią draudimo sutartį.
 - 5.7. Nuvertėjimas. Draudimas taip pat neatlygina nuvertėjimo ar nuostolio dėl naudojimo, kuris neturi įtakos turto panaudojimui, jo funkcionalumui.
 - 5.8. Estetinio pobūdžio defektai. Nuostoliai dėl estetinio pobūdžio defektų, tokių kaip įbrėžimai ar įlenkimai ant dažytų, poliruotų, emaliuotų ar kitokių paviršių ir neturinčių įtakos turto panaudojimui ar jo funkcionalumui, yra neatlyginami.
 - 5.9. Montavimas ir demontavimas. Draudimo apsauga negalioja apdrausto turto montavimo ir demontavimo metu, jeigu žalos priežastimi yra montavimo ar demontavimo darbai, išskyrus atvejus, kai tie darbai atliekami dėl draudžiamojo įvykio.
 - 5.10. Netiesioginiai nuostoliai ir netiesioginė atsakomybė. Draudimas neapima nuostolių dėl netiesioginių nuostolių ir netiesioginės atsakomybės, baudų, netesybų, negautų pajamų, verslo nutrūkimo.

- 5.11. Išvardintų rizikų poveikis. Šis draudimas neapima nuostolių dėl sunaikinimų, sugadinimų ar dingimų dėl gaisro, tiesioginio ar netiesioginio žaibo poveikio, sprogimo, gaisro gesinimo ir su tai susijusio pastatu išardymo, išmontavimo ir nuolaužų pašalinimo, lėktuvų ir / ar kitų skraidančių aparatų, jų dalių, krovinių užkritimo, vagystės, vagystės su įsilaužimu ar bandymo pavogti ar įsilaužti, piktavališkos trečiųjų asmenų nusikalstamos veikos, pastato suirimo, polaidžio vandens užliejimo, potvynio, užpylimo, žemės drebėjimo, grunto suslūgimo, nuošliaužos, kitų gamtinių jėgų ar stichinių nelaimių (išskyrus tai, kas nurodyta šios draudimo apsaugos sąlygos Nr. 010 „Įrengimų vidinių gedimų sąlyga“ 4.1.9 punkte).
 6. Reikalavimai saugumui.
 - 6.1. Draudėjas privalo laikytis saugumo reikalavimų, nurodytų šiose Taisyklėse, draudimo liudijime, o taip pat šių reikalavimų:
 - 6.1.1. apdraustas turtas turi būti instaliuojamas, naudojamas, aptarnaujamas pagal gamintojo arba importuotojo rekomendacijas ar reikalavimus. Įrašai apie aptarnavimo procedūras turi būti išsaugomi;
 - 6.1.2. patalpos, kuriose yra apdraustas turtas ir darbo sąlygos bei aplinka, kaip antai: darbinė elektros įtampa, oro drėgnumas, temperatūra ir pan., turi atitikti importuotojo arba gamintojo reikalavimus ir / ar rekomendacijas;
 - 6.1.3. nešiojama įranga turi būti išimta iš transporto priemonių ir naktį turi būti saugojama užrakintose patalpose.
 7. Nuostolio nustatymas.
 - 7.1. Bet kokios išlaidos, kurios patiriamos techninio, planinio aptarnavimo metu pakeitimai nėra atlyginami.
 - 7.2. Už bet kokius laikinus remonto darbus draudikas moka tik tuo atveju, jei šie darbai yra galutinių remonto darbų dalis ir nedidina bendrų remonto kaštų.
 - 7.3. Draudimo išmoka mokama tik tuo atveju, kai draudikui yra pateikiami dokumentai (sąskaitos ir pan.), kurie patvirtina, kad remonto darbai buvo atlikti arba turtas buvo įsigytas vietoj sunaikinto.

DRAUDIMO APSAUGOS SĄLYGA NR. 011 DARBUOTOJŲ TURTAS

Ši papildoma sąlyga taikoma tik jei taip yra nustatyta draudimo sutartyje.

1. Apdraudžiamas darbuotojų turtas, esantis draudimo vietoje – įmonės darbuotojų daiktai, kurie įprastai ar darbdavio reikalavimu būna darbo vietoje, išskyrus turtą, nurodytą šių Taisyklių II dalies 2.5 punkte ar kitur draudimo sutartyje ar jos prieduose nurodytą turtą, dėl kurio sugadinimo, sunaikinimo ar praradimo nuostoliai nėra atlyginami.
2. Draudimo vieta – draudėjo darbuotojo darbo vieta uždaroje patalpoje.
3. Turtas apdraudžiamas nuo tų pačių draudžiamųjų įvykių, kurie yra numatyti draudimo liudijime ar draudimo sutartyje.
4. Besąlyginė išskaita 400 Lt.
5. Draudžiama pirmos rizikos draudimu.

**UAB DK „PZU Lietuva“ Valdybos pirmininkas
Bogdan Benczak**

